

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

**ANNELERİN BAĞLANMA DÜZEYLERİNİN 6-16 YAŞ
ARALIĞINDAKİ OBEZ OLAN VE OLMAYAN
ÇOCUKLARIN BESLENME ALIŞKANLIKLARI
ÜZERİNE ETKİSİ**
Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:
Elzem TOPAL

İstanbul, 2016

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

**ANNELERİN BAĞLANMA DÜZEYLERİNİN 6-16 YAŞ
ARALIĞINDAKİ OBEZ OLAN VE OLMAYAN
ÇOCUKLARIN BESLENME ALIŞKANLIKLARI
ÜZERİNE ETKİSİ**
Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:
Elzem TOPAL

Öğrenci No:
130790146

Danışman:
Yrd. Doç. Dr. Samuray ÖZDEMİR

İstanbul, 2016

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Annelerin Bağlanma Düzeylerinin 6-16 Yaş Aralığındaki Obez Olan ve Olmayan Çocukların Beslenme Alışkanlıkları Üzerine Etkisi” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 27/12/2016

Aday: Elzem TOPAL

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ,
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

27.12.16

Enstitümüz *Psikoloji* Anabilim Dalı *Klinik Psikoloji* Programı yüksek lisans öğrencilerinden **130790146** numaralı **Elzem TOPAL**'ın "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*Annelerin Bağlanma Düzeylerinin 6-16 Yaş Aralığındaki Obez Olan Ve Olmayan Çocukların Beslenme Alışkanlıkları Üzerine Etkisi*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 20.09.2016 tarih ve 2016/36 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince 60 dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında oyçokluğu/oybirliği ile Kabul/Red veya Düzeltme kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Samuray ÖZDEMİR
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Güzin Sevinçer ELBÜKEN
(İstanbul Gelişim Üniversitesi)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Neshim Güvenderer DOKSAT
(Beykent Üniversitesi)

TEŞEKKÜR

Tez sürecim boyunca bana destek olan ve hiçbir koşulda yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Samuray ÖZDEMİR'e teşekkürü bir borç bilirim.

Tüm hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme her zaman yanımda oldukları için çok teşekkür ederim.

Adı ve Soyadı : Elzem TOPAL
Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Samuray ÖZDEMİR
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2016
Alanı : Klinik Psikoloji
Anahtar Kelimeler : Bağlanma, Obezite, Sağlıklı Beslenme

ÖZET

ANNELERİN BAĞLANMA DÜZEYLERİNİN 6-16 YAŞ ARALIĞINDAKİ OBEZ OLAN VE OLMAYAN ÇOCUKLARIN BESLENME ALİŞKANLIKLARI ÜZERİNE ETKİSİ

Bu çalışmanın amacı, 6-16 yaş aralığındaki obez olan çocuklar ile obez olmayan çocukların beslenme alışkanlıkları üzerinde annelerinin bağlanma düzeylerinin etkisini ortaya koymaktır. Ek olarak, araştırmada annelerin yaşı, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, beden kitle endeksi, beslenmeye ne derece dikkat edildiği gibi değişkenlerin bağlanma stilleri üzerindeki etkisi de araştırılmıştır. Araştırmaya İstanbul ili Beşiktaş ilçesinde yaşayan ve 6-16 yaş arasında çocuğu olan 200 anne alınmıştır. Annelerin sosyo-demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda hem çocuğu obez olan ve hem de çocuğu obez olmayan annelerin güvenli bağlanmaya sahip olduğu görülmüştür. Çocuğu obez olmayan annelerin çocuğu obez olan annelere oranla güvenli bağlanma düzeylerinin daha yüksek olduğu; çocuğu obez olan annelerin çocuğu obez olmayan annelere oranla korkulu ve saplantılı bağlanma düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Araştırmada ayrıca çocuğu obez olan annelerin beden kitle endeksi düzeyi arttıkça korkulu bağlanma düzeylerinin artmakta olduğu ve çocuğu obez olan annelerin çocuklarının beden kitle endeksi düzeyi arttıkça annelerin güvenli bağlanma düzeylerinin düşmekte olduğu belirlenmiştir. Nitekim annelerin bağlanma düzeyleri ile çocukların cinsiyeti, yaşı, kilolarından ne derece memnun oldukları, öğün sayısı ve beslenme süresi değişkenleri arasında ise istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Bu bulgular yapılan benzer çalışmaların ışığında tartışılmış ve bu bulguların ışığında, alanda çalışan psikolojik danışmanlara ve ailelere yönelik olarak bazı önerilerde bulunulmuştur.

Name and Surname : Elzem TOPAL
Supervisor : Asst. Prof. Dr. Samuray ÖZDEMİR
Degree and Date : Master, 2016
Major : Clinical Psychology
Key Words : Attachment, Obesity, Healthy Nutrition

ABSTRACT

IMPACT OF THE ATTACHMENT LEVELS OF MOTHERS ON THE NUTRITION HABITS OF THEIR OBESE AND NONOBESE CHILDREN BETWEEN 6-16 YEARS OF AGE

The aim of this study is to examine the effects of attachment styles of mothers on the 6 to 16 age range obese and non-obese children's eating habits. Besides, the effects of some variables like that mothers' ages, education levels, income levels, body mass index, to what extent attention to nutrition on the attachment styles, is also examined. The study is conducted by attending 200 mothers living in Beşiktaş providence of Istanbul city, who have children within 6 to 16 age range. According to identify socio-demographic characteristics of the participants, Personal Information Form, which is drafted by researcher, is used.

After the analyse, it is found out that both mother owning obese or non-obese children have secure attachment style. Mothers owning non-obese child, have higher secure attachment level than the mothers owning obese child. Mothers owning obese child have relatively higher level of fearful and preoccupied attachment than mothers having non-obese child. It is also found that, mothers having obese child have increasing fearful attachment level as the obese children's mass body index increase, as the level of secure attachment decrease. Also, it is found out that there are significant findings between the levels of mothers attachment and children's gender, age, satisfaction level of their weights, number of meal, duration of eating in terms of socio-demographic characteristics of the participants.

In the discussion part of research, the result have been discussed being with the research findings and there have been proposed some suggestions to families and psychological counselors working on this field.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TABLolar LİSTESİ	v
SİMGELER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1. BAĞLANMA KURAMI	7
1.1.1. Bağlanmanın Temel Özellikleri	8
1.1.2. Bowlby'nin Bağlanma Kuramı	9
1.1.3. Mary Ainsworth Ve Bağlanma Kuramı:	11
1.1.4. Harlow ve Arkadaşlarının Bağlanma Kuramı	12
1.1.5. Bebeklikten Ergenliğe Bağlanmanın Etkileri	12
1.1.6. Yetişkin Bağlanma Stilleri	14
1.1.7. Bağlanma Konusunda Yapılmış Olan Araştırmalar	15
1.2. BESLENME	16
1.2.1. Beslenmenin Önemi	16
1.2.2. Bağlanma İle Yemek Yeme Alışkanlığı Arasındaki İlişki	17
1.3. OBEZİTE	19
1.3.1. Obezite Oluşumunu Etkileyen Faktörler	20
1.3.1.1. Genetik	21
1.3.2.2. Yaş	21
1.3.2.3. Cinsiyet	21
1.3.2.4. Sosyo-Ekonomik Düzey	22
1.3.2.5. Beslenme Alışkanlıkları	22
1.3.2.6. Fiziksel Aktivite	23
1.3.3. Obezitenin Yol Açtığı Sağlık Sorunları	23
1.3.4. Obeziteden Korunma.	24
1.3.5. Ebeveyn Kontrolü ve Obezite	25

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	27
2.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ	27
2.3. VERİLERİN TOPLAMA ARAÇLARI	28
2.3.1. Kişisel Bilgi Formu	28
2.3.2. Çocuklara Yönelik Kişisel Bilgi Formu.....	28
2.3.3. Griffin ve Bartholomew'in İlişkiler Ölçeği Anketi.....	28
2.4. VERİLERİN ANALİZİ	29

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR	31
----------------	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA	63
KAYNAKLAR.....	67
EKLER.....	74
Ek-1. Demografik Bilgi Formu.....	74
Ek-2 .Çocuğa Yönelik Veri Formu.....	76
Ek-3. İlişki Ölçekleri Anketi.....	78

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No.

Tablo 3.1: Araştırmaya Katılan Annelerin Çeşitli Değişkenlere İlişkin Dağılımı (n=200) ...	31
Tablo 3.2: Araştırmaya Katılan Annelerin Çocuklarının Çeşitli Değişkenlere İlişkin Dağılımı (n=200)	33
Tablo 3.3: Çocuğu Obez Olan Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puan Ortalamalarının Gruba Göre Dağılımı	35
Tablo 3.4: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puan Ortalamalarının Gruba Göre Dağılımı	35
Tablo 3.5: Annelerin Çocuklarının Obez Olup Olmadığına Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması	36
Tablo.3.6: Çocuğu Obez Olan Annelerin Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	37
Tablo 3.7: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	37
Tablo 3.8: Çocuğu Obez Olan Annelerin Eğitim Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	38
Tablo 3.9: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Eğitim Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	39
Tablo.3.10: Çocuğu Obez Olan Annelerin Gelir Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	40
Tablo 3.10.1: Güvenli Bağlanma Ölçeği Puanlarının Gelir Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları	41
Tablo 3.11: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Gelir Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	41

Tablo 3.12: Çocuğu Obez Olan Annelerin Çalışma Durumlarına Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması	42
Tablo 3.13: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Çalışma Durumlarına Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması	43
Tablo 3.14: Çocuğu Obez Olan Annelerin Beden Kitle Endeksi İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	44
Tablo 3.15: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Beden Kitle Endeksi İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	44
Tablo 3.16: Çocuğu Obez Olan Annelerin Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	45
Tablo 3.16.1: Korkulu Bağlanma Ölçeği Puanlarının Kilolarından Ne Derece Memnun Olduklarına Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları	46
Tablo 3.17: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	47
Tablo 3.18: Çocuğu Obez Olan Annelerin Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	48
Tablo 3.19: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	49
Tablo 3.20: Obez Olan Çocukların Cinsiyetlerine Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması	50
Tablo 3.21: Obez Olmayan Çocukların Cinsiyetlerine Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması	51

Tablo 3.22: Obez Olan Çocukların Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	51
Tablo 3.23: Obez Olmayan Çocukların Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	52
Tablo 3.24: Çocukların Ne Kadar Süre Anne Sütü Aldığına Göre Obezitenin Görülme Sıklığının Karşılaştırmak İçin Yapılan Ki-kare Testi Sonuçları	52
Tablo 3.25: Çocukların Yaşlarına Göre Obezitenin Görülme Sıklığının Karşılaştırmak İçin Yapılan Ki-kare Testi Sonuçları	53
Tablo 3.26: Obez Olan Çocukların Beden Kitle Endeksleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	53
Tablo 3.27: Obez Olmayan Çocukların Beden Kitle Endeksleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	54
Tablo 3.28: Obez Olan Çocukların Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	55
Tablo 3.29: Obez Olmayan Çocukların Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	56
Tablo 3.30: Obez Olan Çocukların Beden Görünüşünden Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	57
Tablo 3.31: Obez Olmayan Çocukların Beden Görünüşünden Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	58
Tablo 3.32: Obez Olan Çocukların Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	59
Tablo 3.33: Obez Olmayan Çocukların Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması	60
Tablo 3.34: Obez Olan Çocukların Öğün Sayısı İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	61

Tablo 3.35: Obez Olmayan Çocukların Öğün Sayısı İle Annelerin Bağlanma Stilleri	
Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	61
Tablo 3.36: Obez Olan Çocukların Yemek Yeme Süresi İle Annelerin Bağlanma Stilleri	
Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	62
Tablo 3.37: Obez Olmayan Çocukların Yemek Yeme Süresi İle Annelerin Bağlanma Stilleri	
Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	62

SİMGELER LİSTESİ

N	: Denek Sayısı
P	: Anlamlılık Düzeyi
R	: Korelasyon Değeri
SD	: Serbestlik Değeri
SS	: Standart Sapma
U	: Mann Whitney U Testi Değeri
X	: Ortalama
X²	: Kruskal Wallis H Testi Değeri

KISALTMALAR

BKİ : Beden Kitle Endeksi

DSÖ : Dünya Sağlık Örgütü

SPSS : Statistical Package for Social Sciences

GİRİŞ

Yemek yeme en temel, yaşamsal bir ihtiyaçtır. Modern dünyanın her alanında yaşanan değişim gibi yaşam biçimleri ve yeme alışkanlıkları da değişime uğramıştır (Kazkondur, 2010). Bu değişimin olumsuz etkileri ile mücadele edebilmek için yazılı ve görsel basın üzerinden her an, çevre kirliliği ve besinlerin sağlık üzerindeki koruyucu etkileri, kanserin sebepleri ve kanserden korunmanın yolları hakkında çok sayıda haber yayınlanmakta, insanlar bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde sağlıklı beslenme konusunda titiz davranmaya yönlendirilmektedir (Fidan ve ark., 2010).

Sağlıklı beslenme bilincinin yaygınlaşması gelişmiş toplumların öncelikli hedefleri arasına girmiştir. Hareketsiz yaşamın temel sonucu olan ve görülme sıklığı hızla artan obezite; diyabet, kardiyovasküler problemler, hipertansiyon, osteoartrit, kanser ve daha pek çok hastalığın dramatik bir şekilde artmasına yol açmıştır. Tüketilen besinin miktarı, kalitesi ve türü konusunda bilinçli ve seçici olmak, sağlıklı ve formda kalmada anahtar rol oynamaktadır. Besinin türü ve kalitesi hakkında psikolojik takıntının gelişimi sıklıkla, düzensiz yeme biçimine yol açmakta, ileri vakalarda da psikolojik yeme bozuklukları ile sonuçlanmaktadır. Sağlıklı beslenme alışkanlığı ve olumlu beslenme davranışının kazanılması çocukluk çağından başlayan uzun bir süreçtir. Bu süreçte çocuğa yön verecek en büyük yapının çocuğun ebeveynleri olduğu unutulmaması gerekmektedir (Kılınç ve ark., 2012).

Aile, duygusal bağlılık temeline dayanmakta olan, aile bireyleri için yaşamsal özelliklere ve başka bireylere aktarılamayan bir dayanışma çerçevesini içeren ve büyüklüğü sınırlı bir toplumsal kümedir. Aile, çocuğun duygusal, bedensel ve sosyal yönden gelişimi için gereken her türlü duygusal gereksinimlerinin karşılandığı temel yapı olarak görülmektedir. Ailenin çocuğun yaşamı üzerindeki etkisi, doğumundan önce başlamakla beraber çocuğun tüm yaşamı boyunca da devam etmektedir. Bu yüzden çocuğun yaşamını birinci derecede etkilediği her daim göz önünde bulundurulması gereken bir unsurdur (Öztürk, 2006). Çocukların hem annelerinin

hem de babalarının ilgisine, sevgisine, şefkatine ihtiyaç duyan bir varlık olduğunu akıldan çıkarmamak gerekir. Çocuğun ruhsal, bedensel ve zihinsel açıdan sağlıklı olmasının başta gelen şartlarından birisi elbette ki karakterinin ideal bir aile tarafından geliştirilmesidir. (Karakuş, 2003).

İnsan yapısı itibari ile diğer canlılardan farklıdır. O, diğer canlılara oranla annesine daha uzun süre ihtiyaç duymaktadır. Annenin fiziksel, sosyal, duygusal ve bilişsel her türlü yönü çocuğu da etkilemektedir. Bütün bu önemli yönler, göz önünde bulundurulduğunda, annenin bağlanma stillerinin çocuğun sağlıklı, üretken, gelişme gösteren bir birey olması için çocuğun beslenmesinde nasıl bir öneme sahip olduğunun da araştırılması gerekli olacaktır. Çünkü çocuğun büyümesi, gelişmesi, duygusal ve zihinsel gelişimini tamamlaması da onun annesine olan gereksinimine bağlıdır. Annenin yakın ilişkilerinde kilit nokta olan bağlanma biçimi de çocuğun beslenme alışkanlığını önemli derecede etkilemektedir. Çocuğun olumlu bir yeme alışkanlığı kazanmasında anne tutumunun etkisinden söz edilmekte, annenin kişisel ilişkilerindeki bağlanma düzeyinin ve bağlanma biçiminin çocuğun gelişimindeki bütün evrelerde önemli olduğu görüşü vurgulanmaktadır (Yavuzer, 2010).

Yeme bozukluğu hastaları ile yapılan araştırmalarda, bu kişilerin bebeklik dönemlerinde anne ile güvene dayalı bir ilişki kuramadıkları, çocuklukta ve ergenlikte de tutarlı bir kimlik sergileyemedikleri belirlenmiştir ve bu sonuçlar yeme bozuklukları ve bağlanma stilleri arasındaki bağlantıyı ortaya koymaktadır (Batur ve ark., 2005).

Beslenme çocuğun yaşamında önemli bir yer tutmaktadır. Bu araştırmanın temel hedefi, annenin bağlanma biçiminin çocuğun yeme öyküsünde nasıl bir yere sahip olduğunu incelemektir. Araştırmada; obezite için yüksek risk grubu arasında yer alan 6-16 yaş arası çocuklar arasında annelerin bağlanma stillerinin ve bireysel

faktörlerin çocuklarda obezitenin görülme sıklığı ile ilişkisinin araştırılması hedeflenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Beslenme, cinsiyet, çevresel etmenler, sosyoekonomik durum, beslenme alışkanlığının kazanıp kazanılmaması gibi durumlara bağlıdır. Beslenmede amaç çocuğun yaşına, cinsiyetine, içinde bulunduğu fizyolojik duruma göre bütün besin öğelerinden yeterli miktarda almasını sağlamaktır. Eğer yeterli ve dengeli beslenemezse sağlıklı bir gelişim gösteremez. Annenin sahip olduğu bağlanma düzeyi çocuğun annesi ile kuracağı bağın oluşmasını sağlar. Anne ile çocuk arasındaki bağlanma ilişkisi çocuğun her türlü gelişimi üzerinde etkili olmaktadır. Çocukların annelerinin bağlanma stilleri çocuğun beslenme öyküsüne etki edebilir.

Bu nedenle araştırmanın temel amacı, 6-16 yaş aralığında obez olan çocuklar ile obez olmayan çocukların beslenme alışkanlıklarıyla annelerinin bağlanma düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmanın genel amacına yönelik geliştirilen hipotezler:

- I. Çocukluk çağında obezitenin görülüp görülmemesi ile annelerin bağlanma stilleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- II. En az bir yıl anne sütü alan çocuklarda obezite daha az oranda görülür.
- III. Çocuklarda yaşı arttıkça obezite görülme sıklığı da artar.

Araştırmanın Önemi

6-16 yaş arası dönemde çocuklarda fiziksel, ruhsal ve sosyal anlamda değişiklikler yaşadığı bir dönemdir. 6-16 yaş grubu çocukların, bildiği ve kendini güvende hissettiği aile ortamından sağlıklı bir şekilde büyütüldüğünde fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan gelişimi önemli ölçüde etkilenmektedir. Çocukların aile

içerisinde en çok ihtiyaç duyduğu kişi annedir o nedenle çocuk ile anne arasında geçen ilişki son derece önemlidir. Çocukların gelişiminde beslenmenin büyük bir payı vardır. Yeterli ve dengeli beslenemeyen çocuklar obezite açısından yüksek risk grubunu oluşturmaktadır (Atamtürk, 2009).

Yapılan literatür taramaları sonucunda, ülkemizde obezite yeni bir kavram olması, henüz ciddiyetinin yeterince anlaşılamaması, konu ile ilgili çalışmaların yetersizliği gibi sebepler konunun üzerinde daha fazla çalışılması gerekliliğini ortaya koymak, bu bakımdan obezite semptomunu geliştiren bireysel ve sosyal faktörlerin neler olduğunun belirlenmesi noktasında önemlidir. Ayrıca, elde edilen verilerin 6-16 yaş grubu çocuklara yönelik beslenme önerilerinin geliştirmesinde, obezitenin tedavisinde kullanılan psikoterapi tedavi yöntemine katkı sağlayacağı, annelerin sahip olduğu bağlanma stillerinin çocuğun beslenmesine ne derece etki ettiğini ortaya koyarak ileriye yönelik klinik ve diğer çalışmalara kaynak teşkil edebileceği düşünülmektedir.

Sayıtlar

1. Araştırma örnekleminin evreni temsil ettiği,
2. Araştırmada katılımcıların kişisel bilgilerini elde etmek için hazırlanan kişisel bilgi formunun içeriğinin yeterli ve amacına uygun olduğu,
3. Araştırmada kullanılacak ölçme araçlarının ölçmek istenilen özellikleri ölçtüğü,
4. Araştırmaya katılan bireylerin veri toplama araçlarındaki sorulara samimi ve doğru olarak cevap verdikleri varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

1. İstanbul İli Beşiktaş merkezi sınırları içerisinde yaşayan 6-16 yaş arasında çocuğu olan anneler ile çocukları,
2. Araştırma amaçları sorulan sorular ve kullanılan ölçeklerin faktörleri,
3. Araştırmadan elde edilen bulgular, katılımcıların veri toplama araçları kapsamındaki soru ve ölçeklere verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

Tanımlar

Aile: Aralarında; evlilik, kan bağı ve çocuk bağları olan, aynı çatı altında yaşayan, kendilerine özgü değerlere sahip bireylerin oluşturduğu en küçük toplumsal yapı olarak tanımlanmaktadır (Altunbulak, 2011).

Bağlanma: İnsanoğlu doğduğu andan itibaren çevresinde kendilerine bakmakla yükümlü bireyler arasında duygusal bir bağ kurma eğilimi ve gereksinimi içerisinde. Bebeklerin duygusal ve sosyal yönlerden gelişimlerini sağlamak açısından bağlanma önemli bir yer tutmaktadır. Bağlanma sistemi bebeklerin kendilerine bakan kişi veya kişilerle bedensel yakınlığını güçlü tutarak, hem bebeklerin çevreden gelebilecek tehlikelere karşı korunmasını hem de onlara çevreyi keşfetmeleri için gerekli ortamları sağlamaktadır. Bu nedenle çocuğa temel bakım veren (genellikle anne) ile yakınlığın korunması bağlanma sistemi içindeki en temel hedeftir ve bu sayede bebelere güven içinde gelişebilecekleri bir ortam oluşturur. Bu dönemde oluşmaya başlayan bağlanma stilleri bireyin yaşamının diğer yıllarında kuracağı ilişkileri de bu çerçevede etkilemeyi sürdürmektedir (Çiftçi, 2010).

Sağlıklı beslenme: İnsan vücudu protein, karbonhidrat, yağ, vitamin, mineraller ve su gibi besin gruplarına ihtiyacı vardır. Bunların yeterli miktarlarda ve

düzenli olarak alınması, büyüme, yaşamın sürdürülmesi, sağlığın korunması için önemlidir. (Karaağaoğlu ve Samur, 2015).

Obezite: Vücutta depolanan yağın olması gerekenden fazla olması durumudur. Obezite düzeyini ölçebilmek için beden kitle endeksinin hesaplanması gerekmektedir. Beden kitle endeksi ise bireyin kilosunun boyunun karesine oranlanması (kg/m^2) ile elde edilmektedir. Kişinin vücut kitle indeksi 25'in üzerinde olduğu vakit aşırı kilolu, 30'un üzerinde ise obez olarak kategorize edilmektedir (Babaoğlu ve Hatun, 2002).

Beden kitle endeksi: Kilonun boyun karesine oranlanması (kg/m^2) ile elde edilen vücut kitle indeksi olarak tanımlanmaktadır (Babaoğlu ve Hatun, 2002).

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1. BAĞLANMA KURAMI

İnsanın hayatında kurduğu ilk sosyal etkileşim annesi ile gerçekleşir. İnsan, varlığı itibari ile doğduğu andan başlayarak bakıma ve korunmaya muhtaç olduğu için bakıcı kişi ile bağılılık kaçınılmaz bir sonudur. Bağlanma; bebek ile birincil bakım veren kişi (genellikle anne) arasında kurulan temel güven duygusunu geliştirmekte olan ilk bağıdır. Bağlanma yaşamın ilk günlerinde başlayıp çevredeki diğer bireylerle etkileşim sonucu gelişen duygusal yönü ağır olan bir yapıdır. Bebeğin emme, izleme, gülme, ağlama davranışları bakım veren birey ile arasında bağ kurmak için doğuştan gelen davranış şekilleridir. Bağlanma davranışı bebeği bakım veren kişi ile yakınlaştırarak tehlikelere karşı korunmasını sağlamaktadır (Karaboğa , 2011).

Bağlanma sistemi bakım veren ile temas kesildiği, bakım verene ulaşım zor olduğu anda otomatik olarak devreye girer. Bakım veren kişiden uzun süre ayrı kalma, bağlanmanın çözülmesi anlamına gelen sosyal çevreden kopma veya geri çekilmeyle sonuçlanabilir. Bağlanma sistemi dört davranış örüntüsüyle tanımlanabilir: 1. Yakınlığı arama ve koruma, 2. Ayrılığı protesto etme, 3. Keşfetme etkinlikleri için bakıcıyı güvenli alan olarak kullanma, 4. Destek ve güvenlik için bakıcıyı sığınak olarak kullanma (Sümer, 1999).

Yeni doğan bebekler önceleri 20-25 cm uzaklıktaki nesneleri görebilir. Bu uzaklık ortalama olarak süt veren anne yüzü ile bebeğin gözü arasındaki uzaklıktır. Bebeğe doğuştan var olan emme refleksi bebeğin annesine bağlanmasına yardımcı olur. Ayrıca emme sırasındaki bedensel temastan hem anne hem de bebek hoşlanır. Öğrenme kuramcıları, bağılılığın kurulmasını şartlanma ilkeleri ile açıklanmaktadır. Onlara göre annenin bebeğine süt vermesi ve diğer fizyolojik ihtiyaçlarını

karşılması sonucu bebeğin gözünde anne bir ödül değeri halini alır. Uyarıcı genellemesi ilkesine göre beslerken, kucağında tutarken haz veren anne, bebeğin huzursuz olduğu zamanlarda rahatlama amacıyla yakınlığını isteyeceği nesne olacaktır. İlk günlerde anne ile bebek arasındaki ilişkiler pozitif ise genelleme ilkesine göre bebek çevresindeki diğer kişilere bu pozitifliği aktaracaktır (Çağdaş, 2002). Bağlanma konusunda yapılan çalışmalarda araştırmacılar farklı ebeveyn – çocuk ilişkilerinin uzun vadede çocuğun ileriki ilişkilerinde etkili olduğunu savunmuşlardır (Akdağ, 2011).

1.1.1.Bağlanmanın Temel Özellikleri

Bowlby, bağlanma teorisinin temel özelliklerini yedi temel başlıkta toplamıştır (Bowlby, 2012):

1. Özgünlük: Bağlanma eylemi açık bir tercih sırası ile bir/birkaç spesifik kişiye yönelir.
2. Zaman: Bağlanma eylemi genellikle tüm yaşamı kapsar. Çocuğun ergenliğe girişiyle ilk dönem bağlanmaları zayıflıyor gibi görünse ve bir başkası ile ikame edilebilir gibi düşünülse bile erken dönem bağlanmaları kolaylıkla terkedilemez ve istisnalar dışında genellikle devam ederler.
3. Duygusal Bağlanma: Bağlanmanın kurulması, bozulması ve yenilenmesi insanların en yoğun duyguları yaşadığı dönemlerdir. Bu duygular her yeni ilişkide tekrar eder. Bir bağın kurulmasına âşık olmak, korunmasına birini sevmek ve kaybedilmesine ayrılık örnekleri verilebilir.
4. Gelişim: İlk dokuz ay içerisindeki sosyal etkileşim sıklığı bebeğin bağlanacağı kişiyi seçmesindeki en önemli faktördür. Annenin temel figür olmasının sebebi de budur.
5. Öğrenme: Bağlanma süreci içerisinde tanıdık ile yabancı olanı ayırt etmeyi sağlayan öğrenme sürecidir. Bu dönemde ödül ve ceza sisteminin etkisi çok azdır, çocuk kendisini sürekli cezalandıran bir anneye de bağlanma geliştirmektedir.

6. Organizasyon: Bağlanma eylemi başlangığta oldukęa basit tepkilerle harekete geçer. İlk yaştan itibaren giderek artan oranda kendiliğin temsili modellerini ve ęevresini içeren davranış sistemleri ile harekete geçer. Bu eylemler kimi zaman harekete geğerken kimi zaman ise durağanlaşır. Açlık, korku, yorgunluk gibi durumlar harekete geğirirken, bağlanılan figürün görünmesi, sesinin duyulması gibi durumlarda eylemler durur.

7. Biyolojik İşlev: Bağlanma davranışı hemen hemen bütün memeli yavrularının ortak özelliğidir. Türler arasında detay farklılıklar görülüyor olsa da genellikle her yeni doğan annesine yakınlık göstermekte ve bu yakınlığı korumaya yönelik isteği görülmektedir. Bu davranışın hayatta kalma fonksiyonu vardır.

1.1.2. Bowlby'nin Bağlanma Kuramı

Bowlby, ęocuk gelişiminde önemli olan geręek olaylar ve anneden erken ayrılma hali üzerine yoğunlaşmıştır. Ailesinden ayrılmış 1-4 yaş arası 66 ęocuk ile yaptıkları gözlem sırasında; anne ile ęocuęun ayrılma ve bir araya gelme sırasındaki etkileşimleri incelenmiştir. Bu incelemeler neticesinde psikoanalitik kuramın ayrılma ve bir araya gelme aşamasında ęocuęun tepkilerini açıklamada yetersiz kaldığını gören Bowlby etolojik yaklaşımı benimsemeye başlamıştır. Evrim teorisini, sistem teorisini, bilişsel psikoloji ve etolojide kendi teorisini açıklamaya ęalıřmıřtır. Bowlby, Harlov tarafından bebek maymunlarla yapılan ęalıřmalar başta olmak üzere hayvan araştırma literatüründen etkilenmiştir. Bebek ile annesi arasındaki bağın beslenmenin ötesinde fiziksel temas ile ilgili olduğu görüşünü benimsemiştir (Karaboğa, 2011).

Bowlby'e göre bağlanma davranışı sadece ęocuklukta değil yaşam boyunca devam eden yeme, içme, cinsellik gibi önemli bir insan davranışıdır. Bağlanma, rahatlığı korumayı ve güvende olmayı içeren duygusal bir bağdır. Bağlanma davranışının emme, tutma, gülme gibi içgüdüsel tepkilerden oluştuğunu bunun da anneyi bebeğe bebeği de anneye yakınlılaştırdığını söylemektedir (Bowlby, 2012).

Bowlby'e göre insanlar; tehlikeli, tuhaf, bilinmeyen şeylerden korktuklarında bunlarla baş edebilmek için birinin destek ve yakınlığına gereksinim duyduğu için herkes bir bağlanma donanımıyla dünyaya gelmektedir. Bowlby, bağlanma ilişkilerinin işlevlerini ve bağlanmanın üç özelliğini belirtmiştir. Birincisi, bakım verene yakın olma; ikincisi, çevreyi keşfederken ve yeni şeylere başlarken destek alabileceği güvenli üs olarak anneyi kullanma ve üçüncüsü, bebeğin rahatlık, koruma ve destek için anneye güvenmesini sağlayan bir sığınak olmasıdır (Bowlby, 2012).

Bowlby yaptığı gözlemler sonucunda, bakım verenden ayrılma durumunda bebeklerin bazı duygusal tepkiler gösterdiğini belirtmiştir. İlki, bebekler bakım verenden ayrıldığı zaman, ağlayarak yoğun bir şekilde o bireyi arama faaliyetlerine girer ve başkalarının onu yatıştırma gayretlerine direnç göstererek protesto ederler; bu ayrılma protestosudur. İkinci reaksiyon ise umutsuzluktur; bu pasif oluşu ve çok açık bir şekilde kederi tanımlar. Üçüncü kavram ise, sadece insanların başvurduğu bir sistem olan bağlanmanın çözülmesidir; bebeğe ya da çocuğa gereği gibi yakın olmaktan sakınan anneden çocuğun kopması veya geri çekilmesini tanımlamaktadır (Yavuzer, 2005).

Bağlanma figürü ile yakınlık arayışı ya da yakınlığın korunması, bebek kendini tehlikede hissettiğinde görülmektedir. Bu tip durumlarda bağlanma figürü, bebeğin rahatlaması ya da güvende olduğunu garantilemesi için güvenli sığınak pozisyonundadır. Güvenlik duygusu sağlanan bebek, bundan sonra bağlanma barındırmayan keşif, oyun gibi bağlanma dışı olan davranışlara yönelmek için, bakıcıyı güvenli üs olarak kullanmaktadır. Bowlby 'ye göre, yakınlığı kurmak, güvenli sığınak ve güvenli üs; bağlanma ve bağlanma ilişkisinin temel özellikleridir. Yakınlık oluştuğunda, bağlanma sistemi geri planda çalışmaya devam etmekte ve çocuk, çevrenin keşfi yoluyla öğrenmeye başlamaktadır. Yakınlığın sağlanamadığı durumda ise, bağlanma sistemi tekrar devreye girmekte ve sağlıklı bir bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim için gerekli olan bağımsızlık davranışı, çocuğun keşfetme etkinliği ve çevreye ilgisi azalmaktadır (Yavuzer, 2005).

1.1.3. Mary Ainsworth Ve Bağlanma Kuramı:

Ainsworth, 1960'lı yılların başında Bowlby ile alışmıştır. Ainsworth'a göre bağlanma: hayatta kalmayı sağlayıcı yönünden dolayı genetik olarak doğuştan var olan bir sistemdir. Bebek, bu sayede bakıcısından fazla uzaklaşmadan kendini güvende hissettiği sürece çevresine ilgi gösterecektir (Akdağ, 2011).

Ainsworth bebek-anne ilişkisini ev ziyaretleri yaparak gözlemlemiştir. Burada “Yabancı Ortam Testi” adı verilen deneyi de uygulamıştır. Bu deneyde annesiyle yedi farklı aşamaya tabi tutulan bebeğin bağlanma durumu hakkında bilgi edinilmektedir. Bebek 8 dakika süre ile annesinden ayrı bir yabancı ile aynı ortamda kalır. Bebeğin anneden ayrılması ve buluşma anında verdiği tepkiye göre bebeğin bağlanması güvenli ya da güvensiz bağlanma tarzına dahil edilir. Güvensiz bağlanma kaygılı ve kaçıngan diye ikiye ayrılır. Yabancı ortam deneyinde güvenli bağlanmaya sahip bebekler anne giderken normal bir gerilim yaşarlar. Anne geri döndüğünde mutlu olurlar. Güvenli bağlanma stiline sahip bebeklerin annelerinin bebeklerinin ihtiyaçlarına karşı duyarlı olduklarını ve bu ihtiyaçlara cevap verdikleri görülmüştür. Güvensiz kaygılı dengesiz bağlanan bebekler yabancı ortam deneyinde anneleriyle çok fazla meşgul oldukları için çevreyi keşfetmeye çalışmazlar, anne odadan ayrılınca mutsuz olurlar, anne geri geldiği zaman anneye karşı dengesiz davranışlarda bulunurlar. Ainsworth, ev gözlemlerinde bu bebeklerin annelerinin bebeklerine karşı tutarsız davrandıklarını gözlemlemiştir. Bu anneler bebeklerine karşı bazen sıcak davranırken bazen de hiç ilgi göstermezler. Bu durum çocuğun gereksinim duyduğunda annesinin ona güvenli bir sığınak sağlayıp sağlayamayacağı noktasında kararsızlık yaşamasına yol açar. Güvensiz kaçınmacı bağlanan bebeklerin anneden ayrılma anında sakin oldukları ve neredeyse hiç tepki göstermedikleri görülür. Anne ile buluşma anında da anneyi reddedici ve uzaklaştırıcı davranışlar sergilerler. Bu ocukların anneleri duyarsız, müdahaleci ve reddedici olarak değerlendirilmiştir. Geçmişte anne pek çok kez çocuğun korunma talebini geri çevirmiş olduğundan yeni hayal kırıklıkları yaşamamak için anneye olan ihtiyaını baskılamaktadır. Bu ocuklar yakın ilişkiler kurarken başkalarına tam olarak gvenemeden büyüyeceklerdir (Tüzün ve Sayar, 2006).

1.1.4. Harlow ve Arkadaşlarının Bağlanma Kuramı

Harlow ve arkadaşları maymunlar ile araştırma yapmışlardır. Araştırmada; doğumdan hemen sonra annelerinden alınan yavru maymunlar, bir süreliğine büyütölmeleri için yapay annelerin yanına verilmiştir. Bu şekilde bağlanma ilişkisi incelenmiştir. Yavru maymunların bulunduğu kafese, biri telden yapılmış ve üzerinde süt şişesi bulunan, diğeri ise yumuşak kumaştan yapılmış ve ısıtılmış iki “yapay anne” konulmuştur. Maymunların beslenmesini sağlayan sert mizaçlı yerine, onları beslemeyen yumuşak bir anne figürüne bağlandıklarını gözlemlemiştir. Yapılan araştırmalara göre, gerçek anne-yavru ilişkisinden yoksun kalmış maymunların büyüyünce çiftleşmekte zorluk çektikleri belirtilmiştir. Dişi maymunların kendi yavrularına karşı aşırı cezalandırıcı ve reddedici şekilde davrandıkları açıklanmıştır. Bu bulgular Bowlby’nin, ilk bağıllık ilişkisindeki zedelenmenin, sonraki ilişkilerin niteliğini etkileyeceği doğrultusundaki görüşünü pekiştirir niteliktedir (Hortaçsu, 2003).

Harlow ve arkadaşları, fiziksel temasın anne-yavru bağıllığının kurulmasında önemli bir yapı olduğuna vurgu yapmıştır. Daha sonra yapılan araştırmalar da fiziksel temasın bağıllığın oluşturulmasında önemli bir yapı olmakla birlikte, tek ve en önemli etmen olmadığını göstermektedir. Bu araştırmalar karşılıklı etkileşimin üzerinde durarak etkileşimin bağlanma sürecinde önemli bir etken olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla ilgili farklı bir araştırma da yapılmıştır. Araştırma, kuzuların tel örgü arkasından görebildikleri, sesini duyabildikleri ama dokunamadıkları bir koyuna ya da dokununca ses çıkarabilen çöp kutusuna bile bağlandıklarını göstermiştir. Yani bağıllık ilişkisinin oluşabilmesindeki temel etkenin yavrunun karşısındaki canlı veya cansız nesne ile karşılıklı etkileşim içinde olabilmesi durumu görölmektedir (Hortaçsu, 2003).

1.1.5. Bebeklikten Ergenliğe Bağlanmanın Etkileri

Bowlby, bebeklik ve ilk çocukluk döneminde oluşan erken bağıllık ile sonraki tepkiler arasındaki ilişkiye dikkat çekerek erken dönemde gelişen

davranışların ilerleyen zamanlardaki yaşantılara yansıdığını belirtmiştir. Bowlby'e göre, bireyin erken yaşlardaki bağlanma biçimi onun çocukluktan, ergenliğe ve yetişkinliğe kadar hayatının bütün dönemlerini etkilemektedir. Güvenli bağlanma biçiminde olan çocukların yaşıtlarına göre 3,5 yaşında iken daha fazla sosyal donanıma sahip oldukları, liderlik vasfı taşıdıkları, sosyal ilişkilerde daha az çekingen oldukları saptanmıştır (Seven, 2008).

Güvenli bağlanan çocuklar 3 yaşından 5 yaşına kadar daha meraklı, becerikli, empatik ve özgüvenli olabilmektedirler. Güvenli bağlanan çocuklar güvensiz bağlanan çocuklara oranla yalnız kaldıklarında daha olgun davranışlarda bulunup, daha yakın ilişkiler kurabilmektedirler. Bebekliklerinde güvenli bağlanıp bu yaşlara gelen çocukların diğerlerine oranla çok daha tutarlı, yeterli öz kontrole sahip ve daha meraklı oldukları belirlenmiştir. Bunun tersi olarak organize olmamış bağlanma tipindeki çocukların okul öncesi dönemde arkadaşlarına ve çevrelerine karşı daha saldırgan ve agresif davranışlarda bulundukları açıklanmıştır. Erken yaşlardaki bağlanma biçimi bireyin ergenlik ve yetişkinlik dönemlerinde de etkisini sürdürür. Ebeveynleriyle güvenli bağlanan ergenler, genellikle yüksek düzeyde özsaygı, güçlü kişisel kimlik duygusu, düşük depresif belirtiler ve yüksek sosyal yeterliliğe sahip kişilerdir (Seven, 2008).

Bağlanma stillerinin ergenlik döneminde, ergenlerin bağlanma davranışlarını ve ilgilerini ebeveynlerinden çok yaşıtlarına çevirdiklerinden dolayı değişmektedir (Dağ ve Gülüm, 2013). Buna rağmen erken bağlanma ilişkisinin ergen için kalıcı ve güçlü bir etkiye sahip olduğu görülmektedir (Hamarta, 2004). Ergenlerin anne baba ile bağlanma ilişkisinin incelendiği çalışmalarda, ergenlik döneminde ailesi ile güvenli bağlanma ilişkisi kuran gençlerin arkadaşlık ilişkilerinde daha başarılı oldukları, sosyal açıdan kendilerini daha yetkin hissettikleri, daha yüksek düzeyde özsaygılarının olduğu, fiziksel açıdan daha sağlıklı oldukları bulunmuştur (Günaydın, 2005).

1.1.6.Yetişkin Bağlanma Stilleri

Güvenli Bağlanma Biçimi: Bu bağlanma biçimi “olumlu benlik” ve “olumlu başkaları” içerikli modellerin birleşmesidir. Güvenli bağlanan bireyler, sevmeye değer olduklarını düşünürlerken, diğerlerini güvenilebilir, kabul edici, ulaşılabilir ve destekleyici olarak algırlar. Bu bağlanma stili başkaları ile kolaylıkla yakınlık kurabilmeyi ve ikili ilişkilerde özerk kalmayı sağlar (Sümer ve Güngör 1999).

Saplantılı Bağlanma Biçimi: Bu bağlanma biçimi, “olumsuz benlik” ve “olumlu başkaları” içerikli modellerin birleşmesidir. Saplantılı bağlanan kişiler kendilerini değersiz ve sevmeye değer görmezken; diğerlerini olumlu, sevmeye değer olarak kabul ederler. Saplantılı bağlananlar yakın ilişkilerinde kendilerini kanıtlama ve kabul ettirme çabası içerisindeyler. İlişkilerinde takıntılıdır (Sümer ve Güngör 1999).

Kayıtsız Bağlanma Biçimi: “Olumlu benlik” ve “olumsuz başkaları” içerikli modellerin birleşmesidir. Kayıtsız bağlanan bireyler kendilerini değerli görürken, başkalarına karşı negatif tavır sergilerler. Bu bireyler için özerklik en önemli başlıklardan birisi olmakla beraber, özerkliklerini korumak adına yakın ilişki kurmaktan kaçınırlar. Kayıtsız bağlanma stiline sahip kişiler reddedilmenin yaratabileceği hayal kırıklığına uğramamak için, başkaları ile yakın ilişki kurmaktan kaçınırlar. Yüksek benlik saygısına sahiptirler (Sümer ve Güngör 1999).

Korkulu Bağlanma Biçimi: “Olumsuz benlik” ve “olumsuz başkaları” içerikli modellerin birleşmesidir. Güvenli bağlanma stiline tam tersidir. Korkulu bağlanan bireyler, sevmeye değer olmadıklarına inanırken; başkalarının da güvenilmez ve reddedici olduğuna ilişkin inançlara sahiptirler (Sümer ve Güngör 1999).

1.1.7. Bağlanma Konusunda Yapılmış Olan Araştırmalar

Lütkenhaus ve arkadaşlarının 1985'te yaptıkları bir araştırmada 12 aylık çocuklarda anne-bebek bağlanmasını ve aynı çocukların 3 yaşındayken bir yabancı ile etkileşimini incelemişlerdir. Araştırma sonucuna göre, 12 aylıkken güvenli olarak bağlanan bebekler 3 yaşına geldiklerinde yabancı ile daha kolay ve yumuşak bir iletişim kurmuşlardır (Karaboğa, 2011).

Cassidy'nin 1988'de 6 yaşındaki 52 çocukla gerçekleştirdiği çalışmada ile anne-ocuk bağlanmasının belli örüntüleri ile çocuğun kendilik sunumu arasındaki bağları göstermiştir (Karaboğa, 2011).

Kerns ve arkadaşları tarafından 1996'da gerçekleştirilen bir çalışmada anneye güvenli bağlanma ile farklı benlik alanlarındaki başarı algısı arasında tutarlı ilişkiler olduğunu saptanmıştır. Ebeveyne bağlanma ile farklı benlik değişkenleri arasında güçlü ilişkiler olduğu ve anne ve babaya bağlanmanın benlik üzerinde farklı etkilere sahip olduğu saptanmıştır (Yakupoglu, 2011).

Wilkson'un 2004'te 358 lise öğrencisi ile gerçekleştirdiği araştırma sonucunda ebeveyn ve akran bağlanmasının rolünün psikolojik sağlık üzerine etkisinin birincil olarak benlik saygısı aracılığıyla olduğu gözlenmiştir (Sümer, 2006).

Güvenli olarak sınıflandırılan annelerin güvensiz olarak sınıflandırılan annelere göre çocuklarıyla daha çok etkileşimde bulundukları ve çocuklarına karşı olumlu davranışlar sergiledikleri görölmüştür. Ayrıca güvenli olarak sınıflandırılan annelerin çocukları, güvensiz olarak sınıflandırılan annelerin çocuklarına göre, problem çözmede daha başarılı olmuşlar, daha az stres belirtisi göstermişler,

annelerine karşı daha az gergin davranışlarda bulunmuşlardır. Ancak çocuğun bağlanma güvenliği ile annenin çalışan modelleri arasında ilişki bulunamamıştır (İlaslan, 2009).

1.2. BESLENME

Beslenme insanın büyümesi, gelişmesi, sağlıklı ve üretken olarak yaşamına devam edebilmesi için gerekli olan besin öğelerinin alınıp vücutta kullanılmasıdır. Beslenme yiyeceklerin tüketimi ile başlar, görevlerini tamamlayanların dışarıya atılması ile son bulur. İnsanlar iyi beslenmedikleri zaman büyüyemezler, sağlıklı bir şekilde yaşayamazlar, huzurlu ve başarılı olamazlar (Karaağaoğlu ve Samur, 2015).

1.2.1. Beslenmenin Önemi

Gelişme; kalıtsal yapı, cinsiyet, çevresel faktörler, sosyo ekonomik faktörler ve dolayısı ile beslenme, kültür gibi etmenler ile biçimlenir. Bireyin yaşı, cinsiyeti ve metabolizmasına uygun yiyecekleri alması beslenmenin temel amacıdır. Birey dengeli bir beslenmeye sahip olmazsa, sağlıklı bir yaşam sürdürmesi mümkün olmamakla birlikte kalp-damar hastalıkları, hipertansiyon, diyabet, obezite, osteoporoz, demir eksikliği anemisi ve bazı kanser türleri hastalıklarına yakalanabilir (Gümüşler, 2006).

İnsanın sağlıklı bir şekilde büyüüp gelişmesi ve randımanlı bir şekilde hayatına devam edebilmesi yeterli ve dengeli bir biçimde besinlerden yararlanmasına bağlıdır. Alınan besinlerin fazla kaçması ile büyüme ve dolayısı ile metabolik gelişme olumsuz etkilenir ve sağlık düzeyi bozulur. Bununla birlikte yetersiz alındığında ise gerekli enerji elde edilemediği için yetersiz beslenme oluşur ve yine sağlık düzeyi bozulur. Besinlerin fazla alınması vücutta yağ birikimi ile sonuçlanır. Bu durumda yine dengesiz beslenme ile sonuçlanır. Japonya’da 12 yaş grubu çocuklar üzerinde yapılan bir araştırma, beslenmenin gelişim ile olan ilişkisini

oldukça yalın bir şekilde ortaya koymaktadır: Pirinç tüketiminin yaygın olduğu 1900'li yıllarda ortalama boy ölçüsü 134 cm iken, besin üretiminin arttığı 1940'lı yıllarda boy ortalaması 138 cm'ye çıkmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nın kriz boyutundaki etkileri nedeni ile 1950'li yıllarda 136 cm'ye düşmüştür. Sonraki yıllarda çocuklara uygulanan zengin menüler sayesinde boy ortalaması 1.42 cm'ye ulaşmıştır (Astarlı, 2008).

Yanlış besin seçimi, gerekenden az miktarda alınması, besin öğeleri arasında seçicilik dengesiz beslenme sonucunu doğurur. Dengeli beslenme; birey sağlığını korurken fiziksel ve sosyal huzuru sağlayan, vücuda enerji veren, dayanma gücü kazandıran çok önemli bir etkidir. Yeterli beslenme, bedenin bütün işlevlerinin sağlıklı bir biçimde çalışabilmesi için ihtiyaç duyulan gerekli enerjinin besin yoluyla alınmasıdır (Astarlı, 2008).

Birey kendisine yetecek günlük besin miktarını iyi bilmelidir ve buna göre beslenme programı yapmalıdır. Dengeli beslenme; günlük gereken kaloriyi karşılayacak şekilde protein, yağ, karbonhidrat, mineral ve vitamin alınmasıdır. Beslenmesi yetersiz ve dengesiz olması gelişim bozukluğunu ortaya çıkar. Erken yaşlarda yaşanan yetersiz ve dengesiz beslenme ergenlik çağındaki büyüme ve gelişmenin de sekteye uğramasına sebebiyet verirken özellikle okul yaşamında yorgunluk, dikkat eksikliği ve tembellik gibi belirtiler ortaya çıkarır. Beslenme sorunları ve beslenmeye bağlı hastalıklar da toplumsal bir sorun olarak ülkemizin gündemindedir (Çelik, 2006).

1.2.2. Bağlanma İle Yemek Yeme Alışkanlığı Arasındaki İlişki

Bağlanma kuramı; yeme bozukluğu gelişimindeki nedenleri açıklayan en önemli yaklaşımlardan birisidir. Bartholomew ve Horowitz'e göre (1991) saplantılı bağlanma; bireyin kendisini değersiz hissetmesi veya sevilmeye değer görmemesi

duyguları ile başkalarına ilişkin olumlu değerlendirmeleri yansıtır. Bunun sonucunda, saplantılı bağlananlar ikili ilişkilerde kendilerini kanıtlama ve doğrulama eğilimi içerisindedirler. Korkulu bağlanmada ise; olumsuz benlik modeli ve olumsuz başkaları modelleri vardır. Korkulu bağlanan bireyler kendilerini değersiz algılayarak başkalarını da güvensiz ve reddedici olarak tanımlarlar. Her iki bağlanma biçiminde de ortak nokta, bireylerin değersizlik hissidir.

Yeme bozuklukları literatürüne önemli katkılarda bulunmuş olan Bruch 1982’de kilo ve yiyeceklerle aşırı uğraşmanın temelinde kendilik kavramı ile ilgili sorunların olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca Bruch’a göre, bu hastalar kendilerini değersiz ve yetersiz olarak algılamaktadır. Bu değersizlik hislerinden kurtulmak için de bedenlerini disipline etmeye çalışırlar. Bruch, yeme bozukluklarının temelini anne-baba ilişkisine bağlamıştır. Yeme bozukluğu hastaları ile yapılan araştırmalarda, bu kişilerin bebeklikte anne ile güvene dayalı bir ilişki kuramadıkları, çocuklukta ve ergenlikte de tutarlı bir kimlik sergileyemedikleri görülmüştür. Bu görüşler yeme bozuklukları ve bağlanma stilleri arasındaki korelasyonu ortaya koymaktadır (Batur ve ark., 2005).

Candelori ve Ciocca 1998’de yaptıkları araştırmalarında anoreksik hastalarda kayıtsız bağlanma biçimini gözlerken, bulimik tip hastalarda saplantılı bağlanma eğilimi gözlemlemişlerdir. Hem klinik örneklem de hem de genel popülasyonda yapılan araştırmalar incelendiğinde, yeme bozukluklarında saplantılı bağlanma biçimi göze çarpmaktadır. Saplantılı bağlanma biçimi ve yeme bozuklukları arasındaki bağlantıları ortaya çıkaran araştırmalar, bu araştırmadan elde edilen bulguları destekler özelliktedir. Broberg ve arkadaşları 2001’de yaptıkları araştırmada yeme bozukluğu olanlarla kontrol grubunu bağlanma stilleri açısından karşılaştırmıştır. Normal grupta kayıtsız bağlanma biçimi ortaya çıkarken, yeme bozuklukları grubunda korkulu-kayıtsız ve korkulu-saplantılı bağlanma biçimleri eşleşmeleri daha fazla görülmüştür. Canetti 2002’de yeme bozukluğu olan hastaların

kontrol grubuna oranla daha az güvenli, daha kayıtsız ve kaygılı bağlanma biçimi gösterdiklerini belirtmiştir (Batur ve ark., 2005).

1.3. OBEZİTE

Dünya Sağlık Örgütü fazla kiloluluk hali ve obeziteyi sağlığa zarar verebileceği düşünülen anormal ya da aşırı şekilde yağ birikimi şeklinde tanımlamaktadır. Obezite, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde çokça karşılaşılan, yetişkin bireyler kadar çocukları da etkileyen kronik bir hastalıktır. İnsan sağlığına en çok zarar veren beslenme yetersizlikleri ve bulaşıcı hastalıklar ile yer değiştirecek kadar yaygınlaşmaya başlamış bir sorundur. Obezite diğer kronik ve bulaşıcı olmayan hastalıklar için temel bir risk faktörüdür (WHO, 1997).

Yetişkin bireylerde fazla kiloluluk hali ve obezlik sınıflandırması için yaygın olarak Beden Kitle İndeksi (BKİ) kullanılmaktadır. BKİ, bireyin kilogram cinsinden ağırlığının, metre cinsinden boyunun karesine bölünmesiyle (kg/m^2) elde edilir. DSÖ'nün BKİ üzerinden tanımlamasına göre BKİ'si 25'e eşit ya da üzerinde olanlar fazla kilolu, 30'a eşit ya da üzerinde olanlar ise obezdir. BKİ, yetişkinlerde bütün yaş gruplarında ve her iki cinsiyette aynı olduğu için, nüfus ölçeğinde değerlendirildiğinde fazla kiloluluk ve obezitenin en kullanışlı ölçümünü sağlamaktadır. Bununla birlikte BKİ'nin genel geçer bir yönlendirici olduğu düşünülebilir; çünkü farklı bireylerdeki ağırlığı oluşturanın kas mı yoksa mı olduğu önemsenmemektedir (WHO, 2013).

Boyun uzamakta olduğu ve vücut yapısının sürekli değişim halinde olduğu çocukluk ve ergenlik döneminde daha da karmaşık bir durum ile karşılaşılmaktadır. Yetişkinlerde BKİ yaşa bağlı olarak çok az değişim gösterirken çocuklarda BKİ yaşa bağlı olarak oldukça fazla değişim göstermektedir. Bebeklik döneminde hızlı bir biçimde yükselen BKİ, okul öncesi dönemde düşmekte ve yetişkinlik dönemlerine

doğru artış göstermektedir. Bu sebeple, çocuk BKİ'leri değerlendirilirken yaşla ilişkili değerlere ihtiyaç duyulmaktadır (WHO, 1997). Fazla kilo ve obezitenin tanımlanmasında kullanılan farklı yaklaşımlar arasından en sık kullanılan yöntemlerden birisi yüzdelik (persentil) ve/veya z skor değerleridir. DSÖ, fazla kiloluluk ve obezitenin sınıflandırılmasında kullanılmak üzere, 2006 yılında 0-5 yaş arası çocuklar için, 2007 yılında ise 5-19 yaş arası çocuklar için büyüme referans değerleri yayımlamıştır ve bu değerler günümüzde kullanılmaktadır. DSÖ'nün belirlediği standartlarda beden kitle indeksi yaşa ve cinsiyete göre 95 persentilin üstünde olan ergenler obez, 85-95 persentil arasında olan ergenler ise fazla kilolu olarak tanımlanırlar. 15-85 persentil arası normal kilolu ve 15 persentilin altı ise zayıf anlamına gelmektedir (WHO, 2014).

1.3.1. Obezite Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Sağlık Bakanlığı – Türkiye Halk Sağlığı Kurumu obeziteyi oluşturan temel faktörleri şu şekilde sıralanmıştır; aşırı ve yanlış beslenme alışkanlıkları, fiziksel aktivite yetersizliği, yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, gelir durumu, hormonal ve metabolik etmenler, kalıtsal etmenler, ruhsal sıkıntılar, sık aralıklarla düşük enerjili diyetler uygulanması, sigara ve alkol kullanımı, bazı ilaçlar, doğum sayısı ve doğumlar arası süre. Yaşamın ilk yıllarındaki beslenme şeklinin de obezite gelişmesine etki edebileceği öne sürülmüştür. Yapılan çalışmalarda anne sütü ile beslenen çocuklarda obezite sıklığının anne sütü ile beslenmeyen çocuklara göre daha düşük olduğu bildirilmiştir (SB-THSK).

Obezitenin çocuk ve ergenlerde görülme nedenleri arasında yanlış beslenme alışkanlıkları, fazla yeme, fiziksel hareket azlığı, ailede obez bulunması, hastalık, alınan ilaçlar, aileden ayrılma veya ebeveyn ayrılıkları gibi aşırı strese neden olan durumlar, aile ve yaşlılar ile yaşanan sorunlar, psikolojik sorunlar başta gelmektedir (AACAP, 2011).

1.3.1.1. Genetik

Genetik faktörler, obezitenin önemli sebeplerinden birisi olduğu için bu alanda yoğun çalışma yapılmaktadır. Yapılan araştırmalar neticesinde kırktan fazla genin şişmanlık ile ilgisi olabileceğini saptanmıştır. Sorensen ve arkadaşları tarafından 1989'da evlatlık çocuklar ile yapılan çalışmada; kontrol edilen çocuklar, öz ve üvey kardeşleriyle kıyaslanarak; evlatlık alınan çocukların kilo artışları ile öz kardeşlerinin BKİ'lerinin artış şekli birbirlerine yakın, üvey kardeşlerin ise farklı olduğu saptanmıştır. Öncü (2009) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise, kontrol grubunun ailelerinde obezite saptanmazken obez bireylerin %85,7'sinin ailesinde obezite saptanmıştır. Öztürk ve Aktürk'ün (2011) aşırı kilolu ve obez 217 öğrenci ve 217 öğrenciden oluşan kontrol grubu ile yaptıkları çalışma sonucunda; deney grubunda bulunan çocukların ailelerinin BKİ ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

1.3.2.2. Yaş

Her yaşta görülebilen obezite gelişiminde en önemli üç dönem; doğum öncesi, 5-7 yaş ve ergenlik dönemidir. Kalıcı yağlanmanın olduğu en kritik dönem ergenliktir. Çocuklukta başlayan şişmanlık ergenlikte de devam etmektedir. Köksal ve Özen (2008); okul öncesi dönemde şişman olan çocukların %26-41'inin, okul çağındaki şişman çocukların %42-63'ünün erişkin yaşta şişman kalmaya devam ettiğini saptamıştır (Köksal ve Özel 2008). Öncü (2009)'nün gerçekleştirdiği çalışmada ise; obez olan çocukların 1/3'ünün, ergenlerin ise %80'inin erişkinliklerinde de obez kaldıkları belirtilmiştir (Öncü, 2009).

1.3.2.3. Cinsiyet

Obezite, görülme sıklığında herhangi bir cinsiyetin belirgin bir üstünlüğü yoktur; ABD'de çocuklar obezitesi oranları, kızlar %13,7 iken erkekler %11,7 şeklindedir (Parlak ve Çetinkaya, 2007). Bununla birlikte fazla kiloluluk oranının

erkeklerde daha fazla olduğu gör÷lmektedir. Kadınların %20,9'unun obez ve %30,4'ünün fazla kilolu olduğu gör÷lmekteyken, erkeklerde ise bu oranların sırasıyla, %13,7 ve %39,0 olduğu gözlenmiştir (TÜİK, 2013).

1.3.2.4. Sosyo-Ekonomik Düzey

Sosyo-ekonomik olarak en altta olan bireyler açlık sınırında iken en üst basamakta olanlar ise gereğinden fazla tüketmektedir. Bu dengesizliğin sonucu olarak toplumun bir kısmı açlık ve dengesiz beslenme sorunları ile karşılaşırken; bir diğerk kısmı aşırı beslenmeye bağılı olarak fazla kiloluk ve obezite sorunları ile karşılaşmaktadır (Baysal, 2003).

Öncü (2009) yapmış olduğu çalışmada; orta ve üstü gelir grubuna dahil aile çocuklarında obezite gör÷lme riskini daha yüksek olarak saptamıştır. Bu ailelerin çocuklarının okula servisle gitmeleri, daha fazla harçlık almaları ve okulda fastfood yemeleri araştırmacı tarafından riskin artış sebepleri arasında sayılmıştır.

1.3.2.5. Beslenme Alışkanlıkları

Şişmanlık için en önemli faktör yeme alışkanlıklarıdır. Erken çocuklukta yeni yağ hücrelerinin oluşum hızı yüksek olduğu için bu dönemdeki dengesiz beslenme alışkanlıkları şişmanlığı ortaya çıkarak yüksek riskli hatalardır. Ergenlikten sonra ise yağ hücre sayısı neredeyse yaşam boyu aynı kalmaktadır. Bu nedenle çocukların aşırı ve yanlış beslenmesinin, yaşam boyu şişmanlığa sebep olacağı bildirilmektedir (Peker ve ark., 2000).

1.3.2.6. Fiziksel Aktivite

Teknolojinin gelişmesi ve makineleşmenin artışı sonucunda insanların günlük fiziksel eylemleri her geçen gün daha fazla kısıtlanmaktadır. Bireyin hareketsizleşen yaşam tarzına rağmen, harcadığından ve ihtiyacı olandan fazla enerji alıyor oluşu vücut yağ kitlesinde artışa ve sonrasında aşırı kiloluğa ve obeziteye sebebiyet vermektedir. Fiziksel aktivite; insan metabolizmasına katkısı ve sağlığını korumanın yanı sıra alınan fazla enerjinin doğal yollar ile harcanıp obezitenin önlenmesinde fazlasıyla yarar sağlamaktadır (Özer, 2000). Gündelik hayatımızda her an gözlemleyebileceğimiz gibi oturarak çalışanlarda şişmanlık daha sık görülürken, beden emeğine bağlı çalışanlarda şişmanlığa çok az rastlanmaktadır. Yemek miktarının her iki grupta da çok fazla farklılaşmadığı göz önünde bulundurulduğunda, bu durum, fiziksel aktivitenin vücut ağırlığı üzerine etkisini açıkça ortaya koymaktadır (Baysal, 2012).

Televizyon seyretmek ile obezite arasında ilişki saptanmıştır. Çifçili ve arkadaşları (2003), 7 ile 9 yaş aralığındaki 219 çocuğu incelemiş ve günde iki saatten fazla televizyon seyreden çocukların beden kitle indeksi ve triseps cilt kıvrım kalınlığı ortalamalarının diğer olgulara oranla daha fazla olduğunu saptamışlardır.

1.3.3. Obezitenin Yol Açtığı Sağlık Sorunları

Fazla kiloluluk ve obezite, küresel ölüm riskleri sıralamasında beşinci sırada bulunmaktadır. Her yıl ortalama 2,8 milyon yetişkin, fazla kilolu ve obez olmaları nedeniyle ölmektedir. Fazla kiloluluk ve obezitenin zayıflığa göre ölümle daha fazla doğrudan ilişkiye sahip olduğu saptanmıştır (WHO 2013). Avrupa ve Kuzey Amerika'da yaşayan 1 milyona yakın yetişkin bireyin katılımıyla bu alandaki en geniş çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmadan BKİ 25 kg/m²'den fazla olanlarda BKİ'deki artışa paralel olarak ölüm oranının da arttığı sonucu çıkmıştır. BKİ'si 30-35 arası olanların ortalama yaşam süresi normal ağırlığı olanlara göre 2-4 yıl arası kısalırken; bu fark BKİ'si 40-45 arası olanlarda 8-10 yıla kadar çıkmaktadır (Whitlock ve ark., 2009).

Çocukluk çağında sahip olunan obezite sorunu, yetişkinlikte obez olma ve erken ölüm riskini artırmaktadır. Fazla kilolu ve obez kimselerde kalp damar hastalığı ve hipertansiyon hastalıklarının görülmesi sıklığı artmaktadır. Sur ve arkadaşları (2005) tarafından gerçekleştirilen çalışmada 12-13 yaşındaki fazla kilolu kız ve erkeklerin kalp ve damar sağlıkları düzeylerinin normal kilolu yaşlılarına göre daha düşük olduğu saptanmıştır (Sur ve ark., 2005). Yapılan başka bir çalışmada kardiyovasküler hastalıkların vücut kitle indeksi 21 olanlara göre, 25 ile 28,9 olanlarda iki kat, 29'dan fazla olanlarda 3,6 kat arttığı bulunmuştur (SB-THSK).

Görünüşün, dış dünya tarafından yadırganıyor oluşunun yarattığı estetik kaygılar psikolojik bozukluklar ve toplumsal uyumsuzluklara sebep olabilir. Obezite solunum için mekanik bir yük oluşturmakta ve solunumu zorlaştırmaktadır. Fazla kilolu ve obezlerde iskelet ve kaslar, taşıması gerekenden daha fazla bir yük altında kaldıkları için zorlanır ve yıpranırlar. Tip 2 diyabetin ortaya çıkmasındaki en önemli nedenin şişmanlık olduğu belirtilmektedir. Ayrıca intihar girişimlerinin de şişmanlıkta sıklaştığı öne sürülmektedir (Yılmaz, 1999).

1.3.4. Obeziteden Korunma.

Öncü (2009)'ye göre obezitenin gelişmesindeki en önemli etmen; hatalı beslenmedir. Hatalı beslenme; yüksek kalorili gıdaların alınması, hazır yemek, hızlı yemek, çok sık ya da çok seyrek yemek, gece yatmadan önce yemek durumlarıdır. Obez çocukların bol şeker içeren gıdalar, yağlı gıdalar ve hazır gıda tükettikleri görülmektedir. Bu tip hatalı beslenme alışkanlıklarının düzeltilebilmesi için yemek içeriğinin ve yemek yeme biçiminin düzeltilmesini gerektirmektedir. Bunun için karbonhidrat ve yağ zengini gıdaların kısıtlanması, hazır yemeklerin yenmemesi, yemek aralarında abur cubur yiyeceklerin atıştırılmasının önlenmesi, taze meyve, sebze ve kuru baklagiller gibi posalı yiyeceklerin alınmasının desteklenmesi gerekmektedir. Büyüme evresinde olan çocukların kısıtlı bir diyetle tabi tutulmaları onların büyümelerini duraklatabilir. Verilecek besinlerin normal büyümeyi

sağlayacak, yeterli kalori ve gerekli besinleri içeren, protein, kalori ve yağ içeriği bakımından dengeli olmaları gereklidir.

Çocukluk çağı obezitesinin önlenmesinde en önemli görev aileye düşmektedir. Rol model olan ailenin her şeyden önce çocuğa iyi bir model oluşturması gerekmektedir. Bu yüzden çocuğun yapmaması istenen davranışlardan ebeveynlerin de uzak durması, doğru bir yaklaşım olarak kabul edilmektedir (Öztora, 2006).

Obezite, yaşa uygun hesaplanmış kaloriye uygun beslenme, tüketilen yiyeceklerin düzenli kaydı, haftalık kilo gözlemi, yemekleri evde yemek ve bu sırada televizyon veya kitap okuma gibi dikkati başka yöne çeken uyarıların bulunmaması, yemekler arası atıştırmanın kaldırılması, üç ana üç ara öğün alınması ve günlük aktivitenin düzenlenmesi gibi tedbirler alınarak önlenabilir (Öncü, 2009).

1.3.5. Ebeveyn Kontrolü ve Obezite

Ebeveyn davranışları; anne-babanın kendi değerleri, inançları ve hedefleri ile çocuklarını sosyalleştirmede kullandıkları davranışlar olarak tanımlanmıştır (Darling ve Steinberg, 1993). Ebeveyn kontrolü; çocukların etkinlik ve alışkanlıklarının aile tarafından kontrol edilmesi ve düzenlenmesi, onların aileye bağlılığının sağlanması ve çocuklarının düşüncelerini ve hislerini yönlendirmeleri gibi davranışların uygulanması anlamına gelmektedir. Ergenler üzerinde olumsuz etkileri olabilecek stratejilerden olumlu etkileri gösterilmiş stratejilere kadar uzanan kapsamlı ve çok boyutlu bir kavramdır. Çocuğun davranışlarını kontrol eden uygulamalar ve çocuğunun psikolojisini kontrol eden uygulamalar olarak ikiye ayrılmış; böylelikle sadeleştirilmesi ve kontrolün etkilerinin daha kolay ayrıştırılması amaçlanmıştır (Barber, 1996).

Bağımsızlık arayışı ön ergenlik safhası ile başlar ve bu durum aile içi ilişkilerin yeniden yapılanmasında önemli bir yer tutar. Bu dönemce ergenin ve ailenin önceden alıştığı dengeler değişmeye başlamaktadır. Özerkleşme sürecindeki ergen açısından bakıldığında ebeveyn tarafından nasıl kontrol edildiğinin önemi artarken; ebeveynler açısından bakıldığında çocukları üzerindeki değişime her zaman uygun bir şekilde karşılık veremedikleri görülmektedir. Ergenlik döneminde ebeveyn ve ergen arasındaki hem olumlu hem de olumsuz ilişkinin karmaşık hale gelmesiyle algılanan ebeveyn kontrolünün ergenin uyumunda önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir (Sönmez, 2011).

Fisher ve Birch (1999) tarafından gerçekleştirilen çalışmada; kilolu çocukların ailelerinin yeme alışkanlığı üzerinde daha yüksek seviyelerde kontrole sahip olduğu belirlenmiştir. Fakat kısıtlamanın artışına bağlı olarak çocuk dikkatinin kısıtlanan yiyecekler üzerinde toplandığı ve yeme isteklerinin daha da arttığı sonucuna varılmıştır. Bir araştırmada ebeveynin çocukları üzerindeki kontrol tarzının, çocuğun beslenme şekli üzerinde etkili bir faktör olduğu ve bu durumun ebeveyn ve çocuğun demografik özelliklerine göre değiştiği söylenmiştir. Daha eğitilmiş ailelerin daha kapalı kontrol yöntemlerini (yani çocuğun açıkça anlayamayacağı şekilde) kullandığı ifade edilmiştir. Ayrıca çocuğun sağlıksız atıştırmalarda bulunması kapalı kontrol yöntemiyle daha az bağlantılı bulunurken, yemek için ısrarcı olunan yöntemlerde daha çok bağlantılı olduğu bulunmuştur (Brown ve ark., 2007). Birch ve Davison' un gözden geçirme çalışmasında ebeveynlerin yiyecek ulaşımını kısıtlayarak, yeme üzerindeki baskıyı arttırarak veya çocuğu beslenmesini sıkı bir şekilde gözlem altında tutarak çocukların yeme düzeni üzerinde kontrol sahibi olmaya yatkın oldukları sonucuna varılmıştır (Camcı, 2010).

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde bu araştırmanın hedefledikleri hakkında analizler ve bulunan sonuçlar işlenecektir. Bu çalışmada kullanılan ölçeğin geçerlilik güvenilirlik çalışmaları ve istatistiksel teknikler açıklanmaktadır. Son olarak araştırma sürecinde göz önünde bulundurulmuş etik kurallardan bahsedilmektedir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada “tarama modeli” olarak tasarlanmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şeklinde betimlemeyi hedefleyen bir araştırma türüdür. Araştırmaya konu olan olay, kişi ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez”(Karasar, 2009).

2.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın örneklemini Mart 2016 ile Mayıs 2016 tarihleri arasında İstanbul ili Beşiktaş İlçesinde yaşayan 6-16 yaş arasında çocuğu olan anneler arasında rassal olarak seçilen 200 kadın oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini İstanbul ili Beşiktaş ilçesinde yaşayan 6-16 yaş arasında çocuğu olan anneler oluşturmaktadır. Bu annelere, çalışmanın amacı ve konusu hakkında sözel olarak bilgi verilmiş ve katılmaya gönüllü olan anneler çalışmaya alınmıştır.

Araştırmanın verileri Mart 2016 ile Mayıs 2016 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırma kapsamında örneklemini oluşturan 6-16 yaş arasında çocuğu olan annelerden alınan veriler, yüz yüze görüşme yoluyla toplanmıştır. Görüşmeler ortalama 20 dakika sürmüştür ve araştırmacı tarafından yapılmıştır.

İstanbul ilinde Beşiktaş ilçesinde yaşayan 6-16 yaş arasında çocuğu olan anneler örneklem grubunu oluşturmakta olup kendilerine gizlilik haklarının korunacağını garanti verildi. Araştırmaya gönüllü olarak katılan annelere ölçeklerde verdikleri cevapların hiçbir kişisel bilgi paylaşımı olmadan istatistiksel analizlerde kullanılacağı ve bu şekilde tez çalışmasında yer alacağı konusu da teyit edilmiştir.

2.3. Verilerin Toplama Araçları

2.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi formunda (annelerin; yaşı, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, beden kitle endeksi, beslenmesine ne derece dikkat ettiği gibi) sorular yer almaktadır (EK-1). Hazırlanmış olan bu form ile annelerin bağlanma stillerine etki edebileceği düşünüldüğünden bilgi toplamak amaçlanmıştır.

2.3.2. Çocuklara Yönelik Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi formunda (çocukların; yaşı, ne kadar süre anne sütüyle beslendiği, beden kitle endeksi, beslenmesine ne derece dikkat ettiği gibi) sorular yer almaktadır (EK-2). Hazırlanmış olan bu form ile annelerin bağlanma stilleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu düşünüldüğünden bilgi toplamak amaçlanmıştır.

2.3.3. Griffin ve Bartholomew'in İlişkiler Ölçeği Anketi

Bu ölçek 30 maddeden oluşmaktadır. Güvenli, saplantılı, korkulu ve kayıtsız olmak üzere toplam 4 tane bağlanma stillini ölçmektedir. Bu anket bireylerin 4 farklı bağlanma stilleri üzerinde konumunu belirlemektedir. Her madde zorunlu seçmeli türünde ve yedişer seçeneği içermektedir. Toplam 4 tane alt ölçeği vardır. Birinci alt ölçek; (1-5-11-12-13-17-21-23-24), ikinci alt ölçek; (2-6-19-20-22-26-29), üçüncü

alt ölçek; (3-7-9-10-14-15-27-28-30) ve dördüncü alt ölçek (4-6-8-16-18-25). Ankette 6.7.9 ve 28. sorular ters sorulardır. Bireylerin 4 bağlanma stillinden hangisine daha yatkın olduğunu öğrenmek için bireyin bu alt ölçeklerden aldığı puanlar karşılaştırarak hangi alt ölçekten daha fazla puan almışsa o alt ölçeğe sahip bağlanma stilli o kişinin bağlanma stillini oluşturmaktadır (Cambazlar, 2015).

Asıl Formun Geliştirilmesi :İlişkiler Ölçeği Anketi Hazan ve Shaver'in (1987) Bağlanma Ölçümündeki paragraflarından, Collins ve Read'in (1990) Yetişkin Bağlanma Ölçeğinde kullanılan maddelerden oluşmaktadır (Cambazlar, 2015).

Ölçeğin güvenirlik çalışması :Griffin ve Bartholomew'un (1994) araştırmasında İlişkiler Ölçeği Anketi alt ölçeklerinin kabul edilir düzeyde test-tekrar test güvenirliğine sahip oldukları (ortalama değişmezlik kat sayısı kadınlar için .53 ve erkekler için .49) saptanmıştır (Cambazlar, 2015).

Türkçe Formu

Ankara'da Üniversitede okuyan ve seçkisiz yolla belirlenen 123 öğrenci (82 kız, 41 erkek) araştırmaya alınmıştır. Öğrencilerin yaşları ortalaması 20,62'dir. (SS=2,78). Romantik ilişkiye sahip olan 41 öğrencinin ortalama ilişki süresileri 17 ay, (SS=16,56) dır (Cambazlar, 2015).

2.4. Verilerin analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 21.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır.

Güvenli bağlanma, korkulu bağlanma, saplantılı bağlanma ve kayıtsız bağlanma ölçeklerinden elde edilen puanların normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda ölçeklerin dağılımının normal dağılmadığı saptanmıştır (sırasıyla, $z=.141$, $p=0,001$; $z=.165$, $p=0,001$; $z=.190$, $p=0.001$ $z=.137$, $p=.001$). Ölçekler normal dağılım göstermediği için istatistik değerlendirmelerde nonparametrik testler

kullanılmıştır. Bunun için Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı Mann-Whitney U testi, ikiden fazla grup durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır.

Araştırmada güvenli bağlanma, korkulu bağlanma, saplantılı bağlanma ve kayıtsız bağlanma ölçekleri ile bağımlı değişkenler arasındaki ilişkiye spearman korelasyon testi ile bakılmıştır. Çocukları yaşları ve anne sütüyle ne kadar süre beslendikleri ile çocukların obez olup olmadığı arasındaki ilişkiye ki-kare ile test edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde 6-16 yaş aralığında obez olan çocuklar ile obez olmayan çocukların beslenme alışkanlıkları ile annelerinin bağlanma stilleri ölçeğinden elde edilen bilgiler ile araştırmacı tarafından hazırlanan genel bilgi formundan elde edilen bulgular yer almaktadır. Araştırmaya katılan annelerin demografik değişkenlere göre dağılımları Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1: Araştırmaya Katılan Annelerin Çeşitli Değişkenlere İlişkin Dağılımı (n=200)

Demografik Özellikler	Çocuğu obez olan anneler (n=100)		Çocuğu obez olmayan anneler (n=100)	
	Sayı	%	Sayı	%
Yaş				
24-30 yaş arası	32	32.0	41	41.0
31-40 yaş arası	57	57.0	49	49.0
41 yaş ve üzeri	11	11.0	10	10.0
Eğitim düzeyi				
Okur yazar	10	10.0	11	11.0
İlkokul mezunu	33	33.0	14	14.0
Ortaokul mezunu	26	26.0	33	33.0
Lise mezunu	18	18.0	26	26.0
Üniversite mezunu	13	13.0	16	16.0
Gelir düzeyi				
Orta ve alt	50	50.0	41	41.0
İyi	37	37.0	41	41.0
Çok iyi	13	13.0	18	18.0
Çalışma durumu				
Ev hanımı	53	53.0	42	42.0
Çalışıyor	47	47.0	58	58.0
Beden kitle endeksi				
Normal kilolu	62	62.0	59	59.0
Fazla kilolu	32	32.0	39	39.0
1.Derecede obez	6	6.0	2	2.0

Demografik Özellikler	Çocuğu obez olan anneler (n=100)		Çocuğu obez olmayan anneler (n=100)	
	Sayı	%	Sayı	%
Kilolarından ne derece memnun oldukları				
Evet	54	54.0	65	65.0
Hayır	30	30.0	24	24.0
Emin değil	16	16.0	11	11.0
Hastalık durumu				
Var	13	13.0	7	7.0
Yok	87	87.0	93	93.0
Beslenme düzenine ne derece dikkat ettikleri				
Çok dikkat eder	14	14.0	20	20.0
Biraz dikkat eder	21	21.0	38	38.0
Normal ölçüde dikkat eder	35	35.0	34	34.0
Hiç dikkat etmez	30	30.0	8	8.0

Araştırma dahilinde kişisel bilgi formunu ve anket sorularını yanıtlayan 200 annenin 100'ü (%50.0) obez çocuğu olan anneler ve 100'ü (%50.0) normal kilolu çocuğu olan annelerden oluşmaktadır. Çocuğu obez olan annelerin yaş ortalaması 32.93 ± 5.00 (en düşük 24 yaşında, en yüksek 45 yaşında) olduğu, 33'ü (%33.0) ilkokul mezunu olduğu, 50'sinin (%50.0) gelir düzeyi orta ve alt olduğu, 53'ü (%53.0) ev hınımı olduğu, 62'sinin (%62.0) beden kitle endeksine göre normal kilolu olduğu, 54'ü (%54.0) kilosundan memnun olduğu, 87'sinin (%87.0) kronik bir hastalığı olmadığı ve 35'i (%35.0) beslenmesine normal ölçüde dikkat etmekte olduğu görülmüştür.

Çocuğu obez olmayan anneler ve 100'ü (%50.0) normal kilolu çocuğu olan annelerden oluşmaktadır. Çocuğu obez olan annelerin yaş ortalaması 32.43 ± 5.10 (en düşük 25 yaşında, en yüksek 45 yaşında) olduğu, 33'ü (%33.0) ortaokul mezunu olduğu, 41'inin (%41.0) gelir düzeyi orta ve alt olduğu, 58'i (%58.0) çalışmakta olduğu, 59'unun (%59.0) beden kitle endeksine göre normal kilolu olduğu, 65'i (%65.0) kilosundan memnun olduğu, 93'ünün (%93.0) kronik bir hastalığı olmadığı ve 38'i (%38.0) beslenmesine biraz dikkat etmekte olduğu görülmüştür.

Tablo 3.2: Araştırmaya Katılan Annelerin Çocuklarının Çeşitli Değişkenlere İlişkin Dağılımı (n=200)

Demografik Özellikler	Çocuğu obez olan anneler (n=100)		Çocuğu obez olmayan anneler (n=100)	
	Sayı	%	Sayı	%
Cinsiyet				
Kız	58	58.0	53	53.0
Erkek	42	42.0	47	47.0
Yaş				
6-10 yaş arası	73	73.0	61	61.0
11-16 yaş arası	27	27.0	39	39.0
Kaç kardeş oldukları				
Tek çocuk	9	9.0	9	9.0
1-2 kardeş	30	30.0	36	36.0
3 kardeş ve üzeri	61	61.0	55	55.0
Doğum sırası				
İlk çocuk	38	38.0	53	53.0
Ortanca çocuk	21	21.0	16	16.0
Son çocuk	41	41.0	31	31.0
Kaç aylık doğdukları				
7 aylık	9	9.0	3	3.0
7.5 aylık	4	4.0	1	1.0
8 aylık	10	10.0	3	3.0
8.5 aylık	1	1.0	3	3.0
9 aylık	76	76.0	90	90.0
Anne sütü ne kadar aldığı				
1-5 ay arası	55	55.0	16	16.0
6-11 ay arası	39	39.0	66	66.0
12 ay ve üzeri	6	6.0	18	18.0
Beden kitle endeksi				
Normal kilolu	-	-	72	72.0
Fazla kilolu	-	-	28	28.0
1.Derecede obez	57	57.0	-	-
2.Derece obez	43	43.0	-	-
Kilolarından ne derece memnun oldukları				
Evet	14	14.0	70	70.0
Hayır	53	53.0	21	21.0
Emin değil	33	33.0	9	9.0
Beden görünüşünden ne derece memnun oldukları				
Evet	12	12.0	62	62.0
Hayır	58	58.0	18	18.0
Emin değil	30	30.0	20	20.0

Demografik Özellikler	Çocuğu obez olan anneler (n=100)		Çocuğu obez olmayan anneler (n=100)	
	Sayı	%	Sayı	%
Kronik hastalık durumu				
Var	13	13.0	6	6.0
Yok	87	87.0	94	94.0
Beslenme düzenine ne derece dikkat ettikleri				
Çok dikkat eder	10	10.0	15	15.0
Biraz dikkat eder	30	30.0	27	27.0
Normal ölçüde dikkat eder	37	37.0	41	41.0
Hiç dikkat etmez	23	23.0	17	17.0
Sağlık problemi				
Kusma	7	7.0	-	-
Kabızlık	11	11.0	15	15.0
Karın ağrısı ve gaz sancısı	17	17.0	9	9.0
Yok	65	65.0	76	76.0
Öğün sayısı				
2 öğün	10	10.0	14	14.0
3 öğün	30	30.0	35	35.0
4 öğün	43	43.0	36	36.0
5 öğün	17	17.0	15	15.0
Beslenme süresi				
15 dakika	31	31.0	-	-
20 dakika	29	29.0	23	23.0
25 dakika	27	27.0	32	32.0
30 dakika	10	10.0	19	19.0
35 dakika	3	3.0	26	26.0

Obez olan çocukların 58'i (%58.0) kız olduğu, 73'ü (%73.0) 6-10 yaş arasında olduğu, 61'i (%61.0) üç kardeş ve üzeri olduğu, 41'i (%41.0) son çocuk olduğu, 76'sı (%76.0) 9 aylık doğduğu, 55'i (%55.0) 1-5 ay arası annesi sütü ile beslendiği, 57'si (%57.0) birinci derecede obez olduğu, 53'ü (%53.0) kilolarından memnun olmadığı, 58'i (%58.0) beden görünüşünden memnun olmadığı, 87'sinin (%87.0) kronik bir hastalığının olmadığı, 37'si (%37.0) beslenmesine normal ölçüde dikkat ettiği, 65'inin (%65.0) herhangi bir sağlık sıkıntısının olmadığı, 43'ü (%43.0) 4 öğün beslendiği ve 31'i (%31.0) 15 dakikada yemeğini yediği görülmüştür.

Obez olmayan çocukların 53'ü (%53.0) kız olduğu, 61'i (%61.0) 6-10 yaş arasında olduğu, 55'i (%55.0) üç kardeş ve üzeri olduğu, 53'ü (%53.0) ilk çocuk olduğu, 90'ı (%90.0) 9 aylık doğduğu, 66'sı (%66.0) 6-11 ay arası annesi sütü ile beslendiği, 72'si (%72.0) normal kilolu olduğu, 70'i (%70.0) kilolarından memnun

olduğu, 62'si (%62.0) beden görünüşünden memnun olduğu, 94'ünün (%94.0) kronik bir hastalığının olmadığı, 41'i (%41.0) beslenmesine normal ölçüde dikkat ettiği, 76'sının (%76.0) herhangi bir sağlık sıkıntısının olmadığı, 36'sı (%36.0) 4 öğün beslendiği ve 32'si (%32.0) 25 dakikada yemeğini yediği görülmüştür.

Tablo 3.3: Çocuğu Obez Olan Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puan Ortalamalarının Gruba Göre Dağılımı

	Ort. ve SS
Güvenli bağlanma	33.98±7.98
Korkulu bağlanma	28.34±6.76
Saplantılı bağlanma	24.89±6.58
Kayıtsız bağlanma	22.60±4.99

Çocuğu obez olan annelerin güvenli bağlanma alt ölçeğinin ortalaması 33.98±7.98, korkulu bağlanma alt ölçeğinin ortalaması 28.34±6.76, saplantılı bağlanma alt ölçeğinin ortalaması 24.89±6.58 ve kayıtsız bağlanma alt ölçeğinin ortalaması 22.60±4.99 olduğu saptanmıştır. Ortama değerlere baktığımızda çocuğu obez olan annelerin güvenli bağlanmaya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 3.4: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puan Ortalamalarının Gruba Göre Dağılımı

	Ort. ve SS
Güvenli bağlanma	36.89±7.83
Korkulu bağlanma	25.09±6.25
Saplantılı bağlanma	21.44±4.14
Kayıtsız bağlanma	20.36±3.50

Çocuğu obez olmayan annelerin güvenli bağlanma alt ölçeğinin ortalaması 36.89±7.83, korkulu bağlanma alt ölçeğinin ortalaması 25.09±6.25, saplantılı bağlanma alt ölçeğinin ortalaması 21.44±4.14 ve kayıtsız bağlanma alt ölçeğinin

ortalaması 20.36 ± 3.50 olduğu saptanmıştır. Ortama değerlere baktığımızda çocuğu obez olmayan annelerin güvenli bağlanmaya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 3.5: Annelerin Çocuklarının Obez Olup Olmadığına Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma	Obez olan	100	33.98	7.98	3970.00	-2.52	.012*
	Obez olmayan	100	36.89	7.83			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma	Obez olan	100	28.34	6.76	3711.50	-3.16	.002**
	Obez olmayan	100	25.09	6.25			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Saplantılı bağlanma	Obez olan	100	24.89	6.58	3557.50	-4.03	.001**
	Obez olmayan	100	21.44	4.14			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Kayıtsız bağlanma	Obez olan	100	22.60	4.99	3737.50	-3.10	.052
	Obez olmayan	100	21.36	3.50			
	Toplam	200					

**p<0.01 ; *P<0.05

Tablo 3.5’de görüldüğü gibi; annelerin çocuklarının obez olup olmadığına göre kayıtsız ölçeğinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve obez olma açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür ($U=3737.50$; $p>0.05$).

Annelerin çocuklarının obez olup olmadığına göre gruplar arasında güvenli bağlanma ölçeği puanı açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.05$). Güvenli bağlanma ölçeği puanları açısından çocuğu obez olmayan annelerin lehine anlamlı bir fark vardır [$U=3970.00$, $p=0.012$]. Çocuğu obez olmayan annelerin çocuğu obez olan annelere oranla güvenli bağlanma düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Annelerin çocuklarının obez olup olmadığına göre gruplar arasında korkulu bağlanma ölçeği puanı açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.01$). Korkulu bağlanma ölçeği puanları açısından çocuğu obez olan annelerin

aleyhine anlamlı bir fark vardır [$U=3711.50$, $p=0.002$]. Çocuğu obez olan annelerin çocuğu obez olmayan annelere oranla korkulu bağlanma düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Annelerin çocuklarının obez olup olmadığına göre gruplar arasında saplantılı bağlanma ölçeği puanı açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmaktadır ($p<0.01$). Saplantılı bağlanma ölçeği puanları açısından çocuğu obez olan annelerin aleyhine anlamlı bir fark vardır [$U=3557.50$, $p=0.001$]. Çocuğu obez olan annelerin çocuğu obez olmayan annelere oranla saplantılı bağlanma düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo.3.6: Çocuğu Obez Olan Annelerin Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	.086	.393
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	.062	.537
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	-.050	.624
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	-.162	.108

Tablo 3.6’da görüldüğü gibi; çocuğu obez olan annelerin yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; annelerin yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=.086$, $r=.062$, $r=-.050$ ve $r=-.162$; $p>0.05$).

Tablo 3.7: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	-.148	.141
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	.051	.617
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	.101	.316
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	.173	.085

Tablo 3.7’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olmayan annelerin yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; annelerin yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.148$, $r=.051$, $r=.101$ ve $r=.173$; $p>0.05$).

Tablo 3.8: Çocuğu Obez Olan Annelerin Eğitim Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Okur-yazar	10	31.80	7.95	4	3.77	.437
	İlkokul mezunu	33	34.06	7.03			
	Ortaokul mezunu	26	35.69	9.34			
	Lise mezunu	18	31.83	8.18			
	Üniversite mezunu	13	35.00	7.14			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Okur-yazar	10	31.00	7.73	4	2.09	.718
	İlkokul mezunu	33	27.60	6.49			
	Ortaokul mezunu	26	28.76	7.33			
	Lise mezunu	18	27.77	5.88			
	Üniversite mezunu	13	28.07	7.07			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Okur-yazar	10	27.70	6.49	4	7.17	.127
	İlkokul mezunu	33	23.51	6.26			
	Ortaokul mezunu	26	26.92	6.97			
	Lise mezunu	18	23.66	5.63			
	Üniversite mezunu	13	23.84	7.15			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Okur-yazar	10	22.90	4.70	4	.656	.957
	İlkokul mezunu	33	22.15	5.47			
	Ortaokul mezunu	26	22.92	5.57			
	Lise mezunu	18	22.72	3.89			
	Üniversite mezunu	13	22.69	4.71			
	Toplam	200					

Tablo 3.8’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olan annelerin eğitim düzeylerine göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal

Wallis H-Testi yapılmış ve eğitim düzeyi açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2=3.77$, $\chi^2=2.09$, $\chi^2=7.17$ ve $\chi^2=.656$ $p>0.05$).

Tablo 3.9: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Eğitim Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi ile Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Okur-yazar	11	36.63	9.08			
	İlkokul mezunu	14	40.21	8.49			
	Ortaokul mezunu	33	35.81	7.44			
	Lise mezunu	26	37.23	7.95	4	2.65	.617
	Üniversite mezunu	16	35.81	7.07			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Okur-yazar	11	24.54	7.39			
	İlkokul mezunu	14	24.78	5.68			
	Ortaokul mezunu	33	24.48	5.59			
	Lise mezunu	26	24.61	6.57	4	4.06	.398
	Üniversite mezunu	16	27.75	6.76			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Okur-yazar	11	21.27	3.77			
	İlkokul mezunu	14	20.00	3.90			
	Ortaokul mezunu	33	21.51	4.09			
	Lise mezunu	26	22.11	4.07	4	2.95	.566
	Üniversite mezunu	16	21.56	4.95			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Okur-yazar	11	19.90	3.56			
	İlkokul mezunu	14	19.64	3.62			
	Ortaokul mezunu	33	21.09	3.09			
	Lise mezunu	26	20.19	4.17	4	2.28	.684
	Üniversite mezunu	16	20.06	3.12			
	Toplam	200					

Tablo 3.9’da görüldüğü gibi; çocuğu obez olmayan annelerin eğitim düzeylerine göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve eğitim düzeyi açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2=2.65$, $\chi^2=4.06$, $\chi^2=2.95$ ve $\chi^2=2.28$ $p>0.05$).

Tablo.3.10: Çocuğu Obez Olan Annelerin Gelir Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Orta ve alt	50	31.82	7.61			
	İyi	37	35.59	6.97			
	Çok iyi	13	37.69	10.02	2	7.06	.026*
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Orta ve alt	50	27.62	5.77			
	İyi	37	29.13	7.96			
	Çok iyi	13	28.84	6.80	2	.427	.808
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Orta ve alt	50	25.04	6.63			
	İyi	37	25.91	6.26			
	Çok iyi	13	21.38	6.58	2	5.41	.067
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Orta ve alt	50	22.70	4.47			
	İyi	37	22.97	5.43			
	Çok iyi	13	21.15	5.71	2	1.14	.565
	Toplam	200					

*p<0.05

Tablo 3.10’da görüldüğü gibi; çocuğu obez olan annelerin gelir düzeylerine göre korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve gelir düzeyi açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla: $x^2 = .427$, $x^2 = 5.41$ ve $x^2 = 1.14$ $p > 0.05$).

Çocuğu obez olan annelerin güvenli bağlanma ölçeğinden aldıkları puanların gelir düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($x^2 = 7.06$; $p < 0.05$).

Tablo 3.10.1: Güvenli Bağlanma Ölçeği Puanlarının Gelir Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup		N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma ölçeği	Orta ve alt	50	31.82	7.61	668.00	-2.21	.027*
	İyi	37	35.59	6.97			
	Toplam	87					
Grup		N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma ölçeği	Orta ve alt	50	31.82	7.61	208.00	-1.99	.046*
	Çok iyi	13	37.69	10.02			
	Toplam	63					
Grup		N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma ölçeği	İyi	37	35.59	6.97	207.00	-.745	.456
	Çok iyi	13	37.69	10.02			
	Toplam	60					

*p<0.05

Tablo 3.10.1 ‘de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan çocuğu obez olan annelerin güvenli bağlanma ölçeğinden aldıkları puanların gelir değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda gelir düzeyi orta ve alt olan anneler gelir düzeyi iyi olan annelerin ortalamalar arasındaki farklılık gelir düzeyi iyi olan annelerin lehine anlamlı (U=668.00 ; p<0.05); gelir düzeyi orta ve alt olan anneler gelir düzeyi çok iyi olan annelerin ortalamalar arasındaki farklılık gelir düzeyi çok iyi olan annelerin lehine anlamlı (U=208.00 ; p<0.05) olduğu görülmüştür.

Tablo 3.11: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Gelir Düzeyleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi ile Karşılaştırılması

Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Orta ve alt	41	38.36	8.95	2	3.43	.180
	İyi	41	34.75	6.35			
	Çok iyi	18	38.38	7.46			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Orta ve alt	41	24.65	6.22	2	.440	.803
	İyi	41	25.63	6.81			
	Çok iyi	18	24.83	5.10			
	Toplam	200					

	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Orta ve alt	41	20.85	3.33			
	İyi	41	22.46	4.76			
	Çok iyi	18	20.44	4.00	2	2.24	.326
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Orta ve alt	41	20.43	3.22			
	İyi	41	20.04	3.71			
	Çok iyi	18	20.88	3.75	2	.832	.660
	Toplam	200					

Tablo 3.11’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olmayan annelerin gelir düzeylerine göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve gelir düzeyi açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2 = 3.43$, $\chi^2 = .440$, $\chi^2 = 2.24$ ve $\chi^2 = .832$; $p > 0.05$).

Tablo 3.12: Çocuğu Obes Olan Annelerin Çalışma Durumlarına Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma	Ev hanımı	53	34.33	8.39			
	Çalışıyor	47	35.57	7.55	1210.50	-.243	.808
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma	Ev hanımı	53	28.88	6.82			
	Çalışıyor	47	27.72	6.71	1136.50	-.757	.449
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Saplantılı bağlanma	Ev hanımı	53	25.43	6.50			
	Çalışıyor	47	24.27	6.70	1127.00	-.823	.411
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Kayıtsız bağlanma	Ev hanımı	53	22.77	4.94			
	Çalışıyor	47	22.40	5.09	1201.00	-.309	.757
	Toplam	200					

Tablo 3.12’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olan annelerin çalışma durumlarına göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U-Testi yapılmış çalışma durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $U = 1210.50$, $U = 1136.50$, $U = 1127.00$ ve $U = 1201.00$; $p > 0.05$).

Tablo 3.13: Çocuğu Obes Olmayan Annelerin Çalışma Durumlarına Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma	Ev hanımı	42	37.50	7.54	1119.50	-.691	.490
	Çalışıyor	58	36.44	8.08			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma	Ev hanımı	42	23.85	5.49	992.50	-1.65	.098
	Çalışıyor	58	25.98	6.65			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Saplantılı bağlanma	Ev hanımı	42	20.95	3.71	1152.00	-.465	.642
	Çalışıyor	58	21.79	4.42			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Kayıtsız bağlanma	Ev hanımı	42	20.21	3.66	1160.00	-.409	.683
	Çalışıyor	58	20.46	3.41			
	Toplam	200					

Tablo 3.13’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olmayan annelerin çalışma durumlarına göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U-Testi yapılmış çalışma durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $U = 1119.50$, $U = 992.50$, $U = 1152.00$ ve $U = 1160.00$; $p > 0.05$).

Tablo 3.14: Çocuğu Obez Olan Annelerin Beden Kitle Endeksi İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	.027	.790
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	.257	.010**
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	-.025	.802
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	.004	.972

**p<0.01

Tablo 3.14’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olan annelerin beden kitle endeksleri ile güvenli, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; annelerin beden kitle endeksleri ile güvenli, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=.027$, $r=-.025$ ve $r=.004$; $p>0.05$).

Çocuğu obez olan annelerin beden kitle endeksleri ile korkulu bağlanma ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde ilişkili olduğu görülmektedir ($r=.257$; $p<0.01$). Bir diğer deyişle annelerin beden kitle endeksi düzeyi arttıkça; korkulu bağlanma düzeyleri de artmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 3.15: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Beden Kitle Endeksi İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	-.088	.382
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	.005	.957
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	-.109	.282
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğın puanları	BKİ	100	.081	.422

**p<0.01

Tablo 3.15’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olmayan annelerin beden kitle endeksleri ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; annelerin beden kitle endeksleri ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.088$, $r=.005$, $r=-.109$ ve $r=.081$; $p>0.05$).

Tablo 3.16: Çocuğu Obes Olan Annelerin Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Evet	54	34.07	8.48			
	Hayır	30	34.23	7.55			
	Emin değilim	16	33.18	7.44	2	.065	.968
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Evet	54	27.16	6.75			
	Hayır	30	31.06	6.63			
	Emin değilim	16	27.18	5.84	2	6.92	.031*
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Evet	54	25.31	7.31			
	Hayır	30	23.63	5.91			
	Emin değilim	16	25.81	5.00	2	1.32	.515
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Evet	54	22.20	5.23			
	Hayır	30	23.10	5.43			
	Emin değilim	16	23.00	3.05	2	.689	.709
	Toplam	200					

* $p<0.05$

Tablo 3.16’da görüldüğü gibi; çocuğu obez olan annelerin kilolarından ne derecede memnun olduklarına göre güvenli, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve kilodan memnun olma

durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2 = .065$, $\chi^2 = 1.32$, $\chi^2 = .689$; $p > 0.05$).

Çocuğu obez olan annelerin korkulu bağlanma ölçeğinden aldıkları puanların kilolarından ne derece memnun olduklarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($\chi^2 = 6.92$; $p < 0.05$).

Tablo 3.16.1: Korkulu Bağlanma Ölçeği Puanlarının Kilolarından Ne Derece Memnun Olduklarına Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup		N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma ölçeği	Evet	54	27.16	6.75	543.50	-2.49	.012*
	Hayır	30	31.06	6.63			
	Toplam	84					
Grup		N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma ölçeği	Evet	54	27.16	6.75	425.50	-.091	.927
	Emin değil	16	31.06	6.63			
	Toplam	70					
Grup		N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma ölçeği	Hayır	30	31.06	6.63	158.50	-1.90	.057
	Emin değil	16	27.18	5.84			
	Toplam	46					

* $p < 0.05$

Tablo 3.16.1 ‘de görüldüğü üzere örneklem grubunu oluşturan çocuğu obez olan annelerin korkulu bağlanma ölçeğinden aldıkları puanların kilolarından ne derece memnun olduklarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda kilosundan memnun olan anneler ile kilosundan memnun olmayan annelerin ortalamalar arasındaki farklılık kilosundan memnun olmayan annelerin aleyhine anlamlı ($U=543.50$; $p < 0.05$) olduğu görülmüştür.

Tablo 3.17: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Evet	65	36.69	7.33			
	Hayır	24	35.91	7.75			
	Emin değilim	11	40.18	10.56	2	1.10	.575
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Evet	65	25.64	6.36			
	Hayır	24	24.95	6.55			
	Emin değilim	11	22.09	4.20	2	2.07	.355
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Evet	65	21.67	4.03			
	Hayır	24	21.45	5.05			
	Emin değilim	11	20.00	2.09	2	1.26	.531
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Evet	65	20.20	3.36			
	Hayır	24	20.45	4.07			
	Emin değilim	11	21.09	3.17	2	.546	.761
	Toplam	200					

Tablo 3.17’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olmayan annelerin kilolarından ne derecede memnun olduklarına göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve kilodan memnun olma durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2 = 1.10$, $\chi^2 = 2.07$, $\chi^2 = 1.26$ ve $\chi^2 = .546$ $p > 0.05$).

Tablo 3.18: Çocuğu Obez Olan Annelerin Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Çok dikkat eder	14	32.50	8.37			
	Biraz dikkat eder	21	33.28	6.60			
	Normal ölçüde dikkat eder	35	34.77	8.76	3	1.33	.721
	Hiç dikkat etmez	30	34.23	7.98			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Çok dikkat eder	14	25.71	6.42			
	Biraz dikkat eder	21	30.33	7.51			
	Normal ölçüde dikkat eder	35	27.91	6.55	3	3.26	.353
	Hiç dikkat etmez	30	28.66	6.45			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Çok dikkat eder	14	25.71	8.86			
	Biraz dikkat eder	21	25.42	7.29			
	Normal ölçüde dikkat eder	35	24.22	5.88	3	1.11	.772
	Hiç dikkat etmez	30	24.90	5.87			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Çok dikkat eder	14	21.92	3.87			
	Biraz dikkat eder	21	22.85	5.87			
	Normal ölçüde dikkat eder	35	22.08	4.93	3	.923	.820
	Hiç dikkat etmez	30	23.33	4.98			
	Toplam	200					

Tablo 3.18’de görüldüğü gibi; çocuğu obez olan annelerin beslenmelerine ne derece dikkat ettiklerine göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve beslenmeye ne derece dikkat edildiği açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2 = 1.33$, $\chi^2 = 3.26$, $\chi^2 = 1.11$ ve $\chi^2 = .923$ $p > 0.05$).

Tablo 3.19: Çocuğu Obez Olmayan Annelerin Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Çok dikkat eder	20	34.25	8.17			
	Biraz dikkat eder	38	37.05	8.02			
	Normal ölçüde dikkat eder	34	38.14	7.28	3	3.26	.352
	Hiç dikkat etmez	8	37.37	8.33			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Çok dikkat eder	20	23.60	6.66			
	Biraz dikkat eder	38	25.65	6.29			
	Normal ölçüde dikkat eder	34	23.32	5.71	3	11.32	.055
	Hiç dikkat etmez	8	21.12	2.23			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Çok dikkat eder	20	21.80	3.28			
	Biraz dikkat eder	38	21.63	4.34			
	Normal ölçüde dikkat eder	34	20.52	3.72	3	2.85	.414
	Hiç dikkat etmez	8	23.50	6.23			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	Sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Çok dikkat eder	20	20.40	4.00			
	Biraz dikkat eder	38	20.44	2.98			
	Normal ölçüde dikkat eder	34	20.38	3.68	3	.305	.959
	Hiç dikkat etmez	8	19.75	4.33			
	Toplam	200					

Tablo 3.19’da görüldüğü gibi; çocuğu obez olmayan annelerin beslenmelerine ne derece dikkat ettiklerine göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve beslenmeye ne derece dikkat edildiği açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $x^2 = 3.26$, $x^2 = 11.32$, $x^2 = 2.85$ ve $x^2 = .305$ $p > 0.05$).

Tablo 3.20: Obez Olan Çocukların Cinsiyetlerine Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma	Kız	58	33.74	8.15	1148.50	-.488	.626
	Erkek	42	34.30	7.81			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma	Kız	58	29.20	7.05	996.50	-1.55	.120
	Erkek	42	27.14	6.22			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Saplantılı bağlanma	Kız	58	24.39	6.96	1072.50	-1.02	.307
	Erkek	42	25.57	6.04			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	U	Z	p
Kayıtsız bağlanma	Kız	58	23.17	5.24	993.50	-1.57	.115
	Erkek	42	21.80	4.56			
	Toplam	200					

Tablo 3.20’de görüldüğü gibi; Obez olan çocukların cinsiyetleri göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U-Testi yapılmış cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla= U=1148.50, U=996.50, U=1072.50 ve U=993.50 $p>0.05$).

Tablo 3.21: Obez Olmayan Çocukların Cinsiyetlerine Göre Grupların Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Mann Whitney U” Testi İle Karşılaştırılması

Grup		N	X	SS	U	Z	p
Güvenli bağlanma	Kız	53	35.71	6.95	1081.00	-1.14	.254
	Erkek	47	38.21	8.61			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	U	Z	p
Korkulu bağlanma	Kız	53	24.83	6.23	1166.00	-.552	.581
	Erkek	47	25.38	6.33			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	U	Z	p
Saplantılı bağlanma	Kız	53	21.67	4.09	1159.00	-.602	.547
	Erkek	47	21.17	4.22			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	U	Z	p
Kayıtsız bağlanma	Kız	53	20.35	3.84	1206.00	-.275	.783
	Erkek	47	20.36	3.12			
	Toplam	200					

Tablo 3.21’de görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların cinsiyetleri göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U-Testi yapılmış cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (U=1081.00, U=1166.00, U=1159.00 ve U=1206.00 $p>0.05$).

Tablo 3.22: Obez Olan Çocukların Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	-.135	.185
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	.027	.790
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	-.041	.686
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğin puanları	Yaş	100	.100	.320

Tablo 3.22’de görüldüğü gibi; obez olan çocukların yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak

anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.135$, $r=.027$, $r=-.041$ ve $r=.100$ $p>0.05$).

Tablo 3.23: Obez Olmayan Çocukların Yaşları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğinin puanları	Yaş	100	-.100	.320
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğinin puanları	Yaş	100	-.059	.561
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğinin puanları	Yaş	100	.226	.064
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğinin puanları	Yaş	100	.200	.056

Tablo 3.23’de görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların yaşları ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.100$, $r=-.059$, $r=.226$ ve $r=.200$; $p>0.05$).

Tablo 3.24: Çocukların Ne Kadar Süre Anne Sütü Aldığına Göre Obezitenin Görülme Sıklığının Karşılaştırmak İçin Yapılan Ki-kare Testi Sonuçları

Obezite görülme					
	Obez olan		Obez olmayan		Anlamlılık
	S	%	S	%	X ² P
Anne sütü alma süresi					
1-5 ay arası	55	55.0	16	16.0	34.36 .001**
6-11 ay arası	39	39.0	66	66.0	
12 ay ve üzeri	6	6.0	18	18.0	

** $p<0.01$

Tablo 3.24’de görüldüğü gibi; obez olan çocukların %55.0’i (n=55) anne sütüyle 1-5 ay arasında beslenmiş olduğu ve obez olmayan çocukların %66’sı (n=66) anne sütüyle 6-11 ay arasında beslenmiş olduğu görülmüştür. Çocukların obez olup olmadığı ile çocukların ne kadar süre anne sütü ile beslendikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2 = 34.36$; $p = .001$) ($p < 0.01$).

Tablo 3.25: Çocukların Yaşlarına Göre Obezitenin Görülme Sıklığının Karşılaştırmak İçin Yapılan Ki-kare Testi Sonuçları

Obezite görülme					
Yaş	Obez olan		Obez olmayan		Anlamlılık
	S	%	S	%	X ² P
6-8 yaş	63	63.0	37	37.0	17.80 .001**
9-10 yaş	10	10.0	24	24.0	
11-13 yaş	21	21.0	22	22.0	
14-16 yaş	6	6.0	17	17.0	

**p<0.01

Tablo 3.25’de görüldüğü gibi; obez olan çocukların %63.0’ü (n=63) 6-8 yaş arasında olduğu ve obez olmayan çocukların %37.0’si (n=37) 6-8 yaş arasında olduğu görülmüştür. Çocukların obez olup olmadığı ile çocukların yaşları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2 = 17.80$; $p = .001$) ($p < 0.01$).

Tablo 3.26: Obez Olan Çocukların Beden Kitle Endeksleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	-.214	.032*
Korkulu bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	-.118	.241
Saplantılı bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	.128	.204
Kayıtsız bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	.070	.489

*p<0.05

Tablo 3.26’da görüldüğü gibi; obez olan çocukların beden kitle endeksleri ile korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların beden kitle endeksi ile korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.118$, $r=.128$ ve $r=.070$; $p>0.05$).

Obez olan çocukların beden kitle endeksleri ile annelerin güvenli bağlanma ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde ilişkili olduğu görülmektedir ($r=-.214$; $p<0.05$). Bir diğer deyişle annelerin çocuklarının beden kitle endeksi düzeyi arttıkça; güvenli bağlanma düzeyleri de düşmekte olduğu görülmektedir.

Tablo 3.27: Obez Olmayan Çocukların Beden Kitle Endeksleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	-.074	.467
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	.068	.502
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	-.168	.095
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğinin puanları	BKİ	100	-.034	.738

Tablo 3.27’de görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların beden kitle endeksleri ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların beden kitle endeksi ile güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.074$, $r=.068$, $r=-.168$ ve $r=-.034$; $p>0.05$).

Tablo 3.28: Obez Olan Çocukların Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Evet	14	31.64	6.09			
	Hayır	53	33.79	8.42			
	Emin değilim	33	35.27	7.90	2	2.36	.307
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Evet	14	26.64	7.51			
	Hayır	53	28.54	6.95			
	Emin değilim	33	28.72	6.20	2	.915	.633
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Evet	14	27.64	7.28			
	Hayır	53	24.24	6.29			
	Emin değilim	33	24.75	6.64	2	1.97	.373
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Evet	14	23.92	4.46			
	Hayır	53	22.50	5.58			
	Emin değilim	33	22.18	4.16	2	1.17	.555
	Toplam	200					

Tablo 3.28’de görüldüğü gibi; obez olan çocukların kilolarından ne derecede memnun olduklarına göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve kilodan memnun olma durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $x^2 = 2.36$, $x^2=.915$, $x^2=1.97$ ve $x^2=1.17$ $p>0.05$).

Tablo 3.29: Obez Olmayan Çocukların Kilolarından Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Evet	70	36.78	7.86			
	Hayır	21	38.61	8.51			
	Emin değilim	9	33.66	5.17	2	1.62	.444
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Evet	70	25.42	6.58			
	Hayır	21	24.80	4.98			
	Emin değilim	9	23.11	6.48	2	.761	.683
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Evet	70	21.67	4.22			
	Hayır	21	21.14	4.31			
	Emin değilim	9	20.33	3.12	2	.782	.676
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Evet	70	20.61	3.44			
	Hayır	21	20.19	3.85			
	Emin değilim	9	18.77	3.07	2	2.20	.332
	Toplam	200					

Tablo 3.29’da görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların kilolarından ne derecede memnun olduklarına göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve kilodan memnun olma durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $x^2 = 1.62$, $x^2 = .761$, $x^2 = .782$ ve $x^2 = 2.20$ $p > 0.05$).

Tablo 3.30: Obez Olan Çocukların Beden Görünüşünden Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Evet	12	32.16	8.34	2	1.28	.526
	Hayır	58	34.67	8.24			
	Emin değilim	30	33.36	7.39			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Evet	12	27.75	5.73	2	2.70	.258
	Hayır	58	29.29	6.80			
	Emin değilim	30	26.73	6.91			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Evet	12	25.33	8.60	2	.114	.945
	Hayır	58	24.68	5.93			
	Emin değilim	30	25.10	7.10			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Evet	12	23.16	5.02	2	.470	.791
	Hayır	58	22.79	5.04			
	Emin değilim	30	22.00	4.98			
	Toplam	200					

Tablo 3.30’da görüldüğü gibi; obez olan çocukların beden görünüşlerinden ne derecede memnun olduklarına göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve beden görünüşlerinden memnun olma durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $x^2 = 1.28$, $x^2=2.70$, $x^2=.114$ ve $x^2 =.470$ $p>0.05$).

Tablo 3.31: Obez Olmayan Çocukların Beden Görünüşünden Ne Derecede Memnun Oldukları İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Evet	62	35.96	7.49	2	5.35	.069
	Hayır	18	35.66	6.76			
	Emin değilim	20	40.85	8.84			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Evet	62	25.27	6.11	2	.480	.787
	Hayır	18	24.11	6.07			
	Emin değilim	20	25.40	7.05			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Evet	62	21.95	4.22	2	5.19	.075
	Hayır	18	21.38	3.51			
	Emin değilim	20	19.90	4.20			
	Toplam	200					
Grup		N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Evet	62	20.62	3.72	2	1.99	.368
	Hayır	18	20.00	3.69			
	Emin değilim	20	19.85	2.60			
	Toplam	200					

Tablo 3.31’de görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların beden görünüşlerinden ne derecede memnun olduklarına göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve beden görünüşlerinden memnun olma durumu açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2 = 5.35$, $\chi^2 = .480$, $\chi^2 = 5.19$ ve $\chi^2 = 1.99$ $p > 0.05$).

**Tablo 3.32: Obez Olan Çocukların Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri
İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları
Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması**

	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Çok dikkat eder	10	35.60	6.39	3	10.89	.052
	Biraz dikkat eder	30	33.23	7.60			
	Normal ölçüde dikkat eder	37	32.75	7.86			
	Hiç dikkat etmez	23	34.21	7.69			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Çok dikkat eder	10	27.20	6.25	3	4.55	.207
	Biraz dikkat eder	30	27.50	6.10			
	Normal ölçüde dikkat eder	37	27.81	7.17			
	Hiç dikkat etmez	23	30.78	6.94			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Çok dikkat eder	10	26.20	6.81	3	2.54	.468
	Biraz dikkat eder	30	25.46	6.77			
	Normal ölçüde dikkat eder	37	23.45	6.93			
	Hiç dikkat etmez	23	25.86	5.61			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Çok dikkat eder	10	24.90	5.60	3	4.33	.228
	Biraz dikkat eder	30	22.20	4.69			
	Normal ölçüde dikkat eder	37	21.94	5.54			
	Hiç dikkat etmez	23	23.17	4.04			
	Toplam	200					

Tablo 3.32’de görüldüğü gibi; obez olan çocukların beslenmelerine ne derece dikkat ettiklerine göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve beden görünüşlerinden beslenmelerine ne derece dikkat ettikleri açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2 = 10.89$, $\chi^2=4.55$, $\chi^2 = 2.54$ ve $\chi^2 =4.33$ $p>0.05$).

Tablo 3.33: Obez Olmayan Çocukların Beslenmelerine Ne Derece Dikkat Ettikleri İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Açısından “Kruskal Wallis H” Testi İle Karşılaştırılması

	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Güvenli bağlanma	Çok dikkat eder	15	38.20	8.44			
	Biraz dikkat eder	27	38.11	9.67			
	Normal ölçüde dikkat eder	41	35.36	5.82	3	1.12	.771
	Hiç dikkat etmez	17	37.47	8.39			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Korkulu bağlanma	Çok dikkat eder	15	23.60	6.41			
	Biraz dikkat eder	27	25.55	6.35			
	Normal ölçüde dikkat eder	41	25.97	6.40	3	3.19	.362
	Hiç dikkat etmez	17	23.52	5.54			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Saplantılı bağlanma	Çok dikkat eder	15	21.13	4.80			
	Biraz dikkat eder	27	21.66	3.86			
	Normal ölçüde dikkat eder	41	21.21	4.48	33	2.20	.532
	Hiç dikkat etmez	17	21.88	3.31			
	Toplam	200					
	Grup	N	X	SS	sd	X ²	p
Kayıtsız bağlanma	Çok dikkat eder	15	21.40	3.22			
	Biraz dikkat eder	27	19.66	3.37			
	Normal ölçüde dikkat eder	41	20.14	3.41	3	3.35	.341
	Hiç dikkat etmez	17	21.05	4.09			
	Toplam	200					

Tablo 3.33’de görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların beslenmelerine ne derece dikkat ettiklerine göre güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H-Testi yapılmış ve beden görünüşlerinden beslenmelerine ne derece dikkat ettikleri açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (sırasıyla; $\chi^2 = 1.12$, $\chi^2 = 3.19$, $\chi^2 = 2.20$ ve $\chi^2 = 3.35$ $p > 0.05$).

Tablo 3.34: Obez Olan Çocukların Öğün Sayısı İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	-.123	.223
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	.047	.641
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	.010	.918
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	.152	.132

Tablo 3.34’de görüldüğü gibi; obez olan çocukların öğün sayısı ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların öğün sayısı ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.123$, $r=.047$, $r=.010$ ve $r=.152$; $p>0.05$).

Tablo 3.35: Obez Olmayan Çocukların Öğün Sayısı İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	-.099	.326
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	.088	.384
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	.057	.576
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğinin puanları	Öğün sayısı	100	-.028	.780

Tablo 3.35’de görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların öğün sayısı ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların öğün sayısı ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=.099$, $r=.088$, $r=.057$ ve $r=-.028$; $p>0.05$).

Tablo 3.36: Obez Olan Çocukların Yemek Yeme Süresi İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	-.008	.935
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	.051	.612
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	.159	.114
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	.043	.669

Tablo 3.36’da görüldüğü gibi; obez olan çocukların yemek yeme süresi ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların yemek yeme süresi ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=-.008$, $r=.051$, $r=.159$ ve $r=.043$; $p>0.05$).

Tablo 3.37: Obez Olmayan Çocukların Yemek Yeme Süresi İle Annelerin Bağlanma Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyut	Boyut	N	r	p
Güvenli bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	.141	.161
Boyut	Boyut	N	r	p
Korkulu bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	.035	.728
Boyut	Boyut	N	r	p
Saplantılı bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	-.031	.762
Boyut	Boyut	N	r	p
Kayıtsız bağlanma ölçeğinin puanları	Süre	100	-.025	.806

Tablo 3.37’de görüldüğü gibi; obez olmayan çocukların yemek yeme süresi ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinin puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Sperman Korelasyon-Testi yapılmış; çocukların yemek yeme süresi ile annelerin güvenli, korkulu, saplantılı ve kayıtsız ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (sırasıyla; $r=.141$, $r=.035$, $r=-.031$, $r=-.025$; $p>0.05$).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu araştırmanın sonucunda çocuğu hem obez olan hem de obez olmayan annelerin güvenli bağlanmaya sahip olduğu görülmektedir. Nitekim çocuğu obez olmayan annelerin çocuğu obez olan annelere oranla güvenli bağlanma düzeyleri anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur. Batur ve arkadaşlarının 2005 yılında yaptıkları bir araştırmada, yeme bozukluğuna sahip bireylerin bebeklikte ebeveynleri ile güvenli bir bağlanma kuramadıkları ve bu durumun ileriki dönemlerde de aynı şekilde devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Ward ve arkadaşları tarafından 2001 yılında yapılan araştırmada ise yeme bozukluğuna sahip olan bireylerin %95'inin annelerinin güvensiz bağlanmaya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu araştırmanın sonucunda çocuğu obez olan annelerin çocuğu obez olmayan annelere oranla korkulu bağlanma düzeylerinin anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Batur ve arkadaşlarının araştırmasında (2005) yeme tutumu bozulan bireylerin korkulu bağlanma düzeylerinin yeme tutumunda bir bozulma olmayan bireylere oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Bu araştırmanın çocuğu obez olan annelerin saplantılı bağlanma düzeylerinin çocuğu obez olmayan annelere oranla anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Batur ve arkadaşlarının yaptıkları araştırmada (2005) yeme tutumu bozulan bireylerin saplantılı bağlanma düzeyleri, yeme tutumunda bir bozulma olmayan bireylere oranla daha yüksek bulunmuştur. Bir başka araştırmada (Candelori ve Ciocca, 1998), yeme bozukluğu tanısı alan hastalardaki bağlanma biçiminin “saplantılı bağlanma biçiminde” olduğu görülmüştür. Genel olarak bu alanda yapılan çalışmalar dikkate alındığında, saplantılı bağlanma stiline yeme bozukluklarıyla yakından ilişkili olduğu göze çarpmaktadır. Bu araştırma ise, yeme

bozukluklarından obezitenin de saplantılı bağlanma stili ile ilişkisini göstermesi bakımından önemlidir.

Bu araştırma sonucunda gelir düzeyi iyi ve üzerinde olan annelerin güvenli bağlanma düzeylerinin, gelir düzeyi orta ve altında olan annelere oranla anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Lise öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada (Erözkan, 2004) yüksek gelir düzeyine sahip bireylerin kayıtsız bağlanmayı gerçekleştirerek, yakın duygusal ilişkiler içerisine girmedikleri; kendi kendilerine yetme ve bağımsız olma eğilimleri taşıdıkları; başkalarına güvenmek ya da güvenilmenin onlar için önemli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma obezite alanında yapılmamış olmakla beraber, gelir düzeyi ile güvenli bağlanma arasında negatif bir ilişkiye işaret etmektedir ve bu yönüyle bu araştırmanın sonuçlarıyla paralellik göstermemektedir.

Araştırmanın sonucunda, annelerin beden kitle endeksi düzeyi arttıkça korkulu bağlanma düzeylerinin de artmakta olduğu görülmüştür. Yapılan literatür taramasında beden kitle endeksi ile korkulu bağlanma arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma beden kitle indeksinin korkulu bağlanma stili ile ilişkisini göstermesi bakımından önemlidir.

Bu araştırmanın sonucunda kilolarından memnun olmayan annelerin korkulu bağlanma düzeylerinin kilolarından memnun olan annelere oranla anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Sira ve Ballard tarafından 2011 yılında yapılan bir çalışmada, üniversite öğrencilerinin vücutlarına dair memnuniyetleri araştırılmış; 340 kadın katılımcı ile yürütülen araştırmada beden kitle indeksleri düşük olan kadın katılımcıların beden memnuniyetleri yüksek çıkarken, beden kitle endeksi yüksek olan katılımcıların beden memnuniyetleri düşük bulunmuştur (Sira ve Ballard, 2011). Elgin ve Pritchard tarafından 2006 yılında yapılan aynı çalışmada korkulu bağlanma stiline sahip öğrencilerin skorları ile kadınlarda yeme bozukluğu arasında pozitif bir korelasyon olduğu bulunmuştur. Yani bireylerin beden kitle indeksleri arttıkça beden

memnuniyet düzeyleri düşmekte, beden memnuniyet düzeyleri düştükçe korkulu bağlanma stili puanları artmaktadır.

Bu araştırmada çocukların obezite olup olmadığı ile çocukların ne kadar süre anne sütü ile beslendikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur Öztora ve arkadaşları tarafından yapılan bir araştırmada (2006), anne sütü alma süresi ile obezite sıklığı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır. Diğer taraftan, anne sütü ile beslenen çocuklarda ileri yaşlardaki obezite riskinin ek besin alan çocuklara oranla daha düşük olduğu belirlenmiştir (von Kries ve ark., 1999). Metinoğlu ve arkadaşları (2012), araştırmalarında bebeğin anne sütü alma süresi ile obezite görülme sıklığı arasında bir ilişki saptayamamışlardır (Metinoğlu ve ark., 2012). Görüldüğü gibi bu konudaki araştırma sonuçları çelişkilidir ve daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır.

Bu araştırmaya alınan annelerin çocuklarının yaşları ile obezite durumları arasında bir korelasyon saptanmıştır. Buna göre en fazla obezite görülen yaş aralığı 6-8 yaş arasındır. Benzer şekilde Öztürk ve Aktürk tarafından 2011 yılında ilköğretim öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada da kilo fazlalılığı ve obezite sıklığının 5-8 yaş grubunda daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bakımdan araştırma sonuçları tutarlık göstermektedir.

Literatürde obez çocuk annelerinin bağlanma stilleri ile ilgili bir araştırmaya rastlanmadığından obez çocuk annelerinin bağlanma stillerini konu edinen araştırmalar yapılabilir. Annelerin bağlanma stillerine çocuklarının bağlanma stillerinin etkisi düşünüldüğünde araştırmaya çocukların da bağlanma stilleri eklenerek yeni bir araştırma yapılabilir. Anne sütünün çocuğun obez olup olmama durumuna etkisi göz önüne alındığında anne sütünün çocuğun gelişimi açısından ne kadar önemli olduğunu anlatan bilgilendirme çalışmaları, çocuk için ilk 6 aylık sürenin önemi hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılabilir. Bunun yanında televizyon ve sosyal medyada çocuklar için yapılan ek gıda reklamlarına kısıtlamalar getirilebilir. Çocukların obez olma risklerinin en fazla olduğu 6-8 yaş dönemi sağlık kuruluşları tarafından takibe alınarak erken müdahale şansı oluşturulabilir. Obezite riskinin en fazla olduğu yaş dönemi olan 6-8 yaş çocuklarının günlerinin büyük bölümünü geçirdiği okullarda obezite ile mücadele programı oluşturularak çeşitli bakanlıkların (Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı vb.) iş birliği ile bu program uygulanabilir ve okullarda kalorisi yüksek gıdaların çocuklara satışı kısıtlanabilir.

KAYNAKLAR

- AACAP-American Academy of Child and Adolescent Psychiatry. Obesity In Children And Teens, Facts for Families No:79, 2016.
http://www.aacap.org/AACAP/Families_and_Youth/Facts_for_Families/FF_F-Guide/Obesity-In-Children-And-Teens-079.aspx (Son Erişim: 01.08.2016)
- Akdağ Turan, S. (2011). Ergenlerin Bağlanma Stilleri İle Ebeveyninin Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişki. Uzmanlık Tezi, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Antalya.
- Altunbulak, C. (2011). İlköğretim İkinci Kademedeki Boşanmış ve Tam Aileye Sahip Öğrencilerin Okul Başarıları ve Okulda Karşılaştıkları Problemlerin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Astarlı, Ö. (2008), Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. Ve 5. Sınıf Öğrencilerinde Beslenme Bilgi Düzeylerinin ve Beslenme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Atamtürk, D. (2009). Alt Sosyoekonomik Düzeyde Yer Alan Çocuklarda Aşırı Kiloluğun Ve Obezitenin Yaygınlığı. Gaziantep Tıp Dergisi.
- Babaoğlu, K., Hatun, Ş. (2002). Çocukluk Çağında Obezite. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi
- Barber BK. ve arkadaşları. Associations between Parental Psychological and Behavioral Control and Youth Internalized and Externalized Behaviors. Child Development.
- Bartholomew, K. ve arkadaşı. (1991). Attachment Styles Among Young Adults A Four Category Model. Journal of Personality and Social Psychology.
- Batur, S. ve arkadaşları,. (2005). Yeme Tutumu ve Cinsiyet ile Bağlanma Biçimleri Arasındaki İlişki. Türk Psikoloji Yazıları.

- Baysal A., (2003). Sosyal Eşitsizliklerin Beslenmeye Etkisi. C.Ü. Tıp Fakültesi Dergisi.
- Baysal A., (2012), Beslenme. 14. Baskı, Hatipoğlu Yayınevi, Ankara.
- Bowlby J. (2012). Güvenli Bir Dayanak. S. Güneri (Çev.), Psikoterapi Enstitüsü Yayınları, İstanbul.
- Bowlby J. (2012). Sevgi Bağlarının Kurulması ve Bozulması. M. Kamer (Çev.) İstanbul Psikoterapi Enstitüsü Yayınları.
- Çağdaş, A., (2002), Anne-Baba Çocuk İletişim. (1. Bs), Nobel Yayınları, Ankara.
- Cambazlar, T. (2015). Annesi Babası Boşanmış 18-25 Yaş Arası Bireyler İle Annesi Babası Boşanmamış 18-25 Yaş Arası Bireylerin Bağlanma Stilleri İle Umutsuzluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. İstanbul Ticaret Üniversitesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Camcı, N. (2010). Çocuk Beslenme Anketi'nin Geçerlilik ve Güvenilirliğinin Saptanması ve Türk Ebeveynlerine Uygulaması.
- Candelori, C. ve ark. (1998). Psychotherapeutic Issues On Eating Disorders: Models, Methods, And Results. Roma, Italy: Società Editrice Universo.
- Çelik E. (2006). Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde Okuyan 1. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Beslenme Bilgi ve Tutumlarının Karşılaştırılması. S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Çifçili S. ve arkadaşları, (2003). Çocukluk, Obezite ve Televizyon. Türkiye Klinikleri Pediatri Dergisi.
- Çiftçi, D. (2010). Kişinin Ebeveyn İlişki Algısı İle Yetişkinlik Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

- Dağ, İ. ve ark. (2013). Yetişkin Bağlanma Örüntüleri ile Psikopatoloji Belirtileri Arasındaki İlişkide Bilişsel Özelliklerin Aracı Rolü: Bilişsel esneklik. *Türk Psikiyatri Dergisi*.
- Elgin, J. Ve ark. (2006). Adult Attachment and Disordered Eating in Undergraduate Men and Women. *Journal of College Student Psychotherapy*.
- Erözkan, A. (2004). Lise Öğrencilerinin Bağlanma Stilleri ve Yalnızlık Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Fidan, T., ve arkadaşları, (2010). Prevalence Of Orthorexia Among Medical Students İn Erzurum, Turkey, *Comprehensive Psychiatry*.
- Gümüşler A. (2006). Rize ili Çayeli İlçesindeki Lise Öğrencilerinde Obezite Sıklığı ve Beslenme Alışkanlıkları. K.T.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.
- Günaydın, G., (2005). Yetişkin bağlanma boyutları için yeni bir ölçüm: Yakın ilişkilerde yaşantılar envanteri-II'nin Türk örnekleminde psikometrik açıdan değerlendirilmesi. *Türk Psikoloji Yazıları*.
- Hamarta, E. (2004). Üniversite Öğrencilerinin Yakın İlişkilerindeki Bazı Değişkenlerin (Benlik Saygısı, Depresyon ve Saplantılı Düşünme) Bağlanma Stilleri Açısından İncelenmesi. Unpublished Master Thesis. Selçuk University, Social Sciences Institute, Konya.
- Hortaçsu, N., (2003). İnsan İlişkileri. (3. bs), İstanbul, İmge Kitapevi.
- İlaslan, Ö. (2009). Çocukların Bağlanma Davranışlarının Özlük Nitelikleri ve Anne Bağlanma Stillere Göre İncelenmesi. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Karaağaoğlu, N., ve ark. (2015). Anne ve Çocuk Beslenmesi. Pegem Akademi, 3.baskı, Ankara.

- Karaboğa, M. (2011). Çocuklarda Bağlanma Stilleri Ve Benlik Saygısının Aleksitimi Üzerindeki Yordayıcı Rolünün İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosman Paşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Karakuş, S. (2003). Anne-Babası Boşanmış ve Boşanmamış Çocukların Depresyon Düzeylerinin İncelenmesi ve Okul Başarısına Yansıması, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Karasar, N. (2009). Araştırmalarda Rapor Hazırlama. Nobel Yayınevi, Ankara.
- Kazkondur, İ. (2010). Üniversite Öğrencilerinde Ortoreksiya Nervosa (Sağlıklı Beslenme Takıntısı) Belirtilerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Kılınç, F. ve arkadaşları (2012). Sağlık Meslek Lisesi Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıklarının, Beslenme Bilgi Düzeylerinin ve Vücut Bileşimlerinin Değerlendirilmesi. Türk Ped. Arş.
- Köksal G. ve ark. (2008). Çocukluk ve Ergenlik Döneminde Obezite. Sağlık Bakanlığı Yayın No: 729. Klasmat Matbaacılık, Ankara.
- Metinoğlu, İ. (2012). Kastamonu’da On-Oniki Yaş Grubu Öğrencilerde Obezite Prevalansı ve Etkileyen Faktörler. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi.
- Öncü İ. (2009). Çocukluk Çağı Obezitesinde Metabolik Parametrelerin Diyet ve Egzersizle İlişkisi. Tıpta Uzmanlık Tezi. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Adana.
- Özer MK., (2000), Fiziksel Uygunluk. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Öztora, S. (2006). İlköğretim Çağındaki Çocuklarda Obezite Prevalansının Belirlenmesi ve Risk Faktörlerinin Araştırılması, Bakırköy Tıp Dergisi.
- Öztürk A. ve ark. (2011), İlköğretim Öğrencilerinde Obezite Prevalansı ve İlişkili Risk Faktörleri. TAF Preventive Medicine Bulletin.

- Öztürk, S. (2006). Anne-Babası Boşanmış 9-13 Yaşlarındaki Çocuklar İle Aynı Yaş Grubundaki Anne-Babası Boşanmamış Çocukların Benlik Saygısı ve Kaygı Düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, İzmir.
- Parlak A. ve ark. (2007), Çocuklarda Obezitenin Oluşumunu Etkileyen Faktörler. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi.
- Peker İ. ve arkadaşları. (2000), Egzersiz Biyokimyası ve Obesite. Nobel Tıp Kitabevleri, Ankara.
- Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, (2010). Türkiye Obezite ile Mücadele ve Kontrol Programı, 1.Basım. Sağlık Bakanlığı Yayın No: 773. Kuban Matbaacılık Yayıncılık, Ankara.
- Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu. Obezitenin Nedenleri. <http://www.beslenme.gov.tr/index.php?lang=tr&page=41> (son erişim: 01.08.2016)
- Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu. Obezitenin Yol Açtığı Sağlık Problemleri <http://www.beslenme.gov.tr/index.php?lang=tr&page=42> (01.08.2016)
- Seven, S., (2008), Çocuk Ruh Sağlığı, (1. bs), Ankara.
- Sira, N. ve ark. (2011). Gender Differences in Body Satisfaction: An Examination of Familial and Individual Level Variables. Family Science Review.
- Sönmez Ş. (2011). Ergenliğe Geçişte Annenin Davranışsal ve Psikolojik Kontrolünün Anne Ergen İlişkisine ve Ergenin Bir Yıl Sonraki Uyumuna Etkisi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Gelişim Psikolojisi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Sorensen TIA ve arkadaşları. (1989). Genetics of Obesity in Adult Adoptees and Their Biological Siblings. British Medical Journal.

- Sümer, M. (2006). Yetişkinlerin Bağlanma Stillerinin Duygusal Zeka, İlişkiye Bağlılık İlişkide Algılanan Tatmin Ve Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sümer, N., ve ark. (1999), Yetişkin Bağlanma Stilleri Ölçeklerinin Türk Örneklemini Üzerinde Pisometrik Değerlendirmesi ve Kùltürler Arası Bir Karşılaştırma, Türk Psikoloji Dergisi.
- Sur H. ve Arkadaşları. (2005). Biochemical and Behavioral Indices Related to BMI in Schoolchildren in Urban Turkey. Preventive Medicine.
- Tüzün O. ve ark. (2006). Bağlanma Kuramı ve Psikopatoloji. Düşünen Adam.
- WHO. 1997. Preventing And Managing The Global Epidemic. http://www.who.int/nutrition/publications/obesity/WHO_TRS_894/en/
- WHO. World Health Organization. Growth Reference Data for 5-19 years. 2014, http://www.who.int/growthref/who2007_bmi_for_age/en/ (Erişim Tarihi: 01. 08. 2016).
- WHO. World Health Organization. Obesity and Overweight Fact Sheet No:311. 2016, <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs311/en/> (Erişim Tarihi: 01.08.2016).
- Yakupoğlu, Y. (2011). Erken Çocukluk Döneminde Yer Alan Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Benlik Kavramı Algısıyla Babalarının Bağlanma Stillerinin (Güvenli, Korkulu, Kayıtsız, Saplantılı) Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yavuzer, H. (2005). Çocuğu Tanımak ve Anlamak. Remzi Kitapevi, İstanbul.
- Yavuzer, H. (2010), Anne Olmak. İstanbul, Remzi Kitabevi.

Yılmaz C. (1999). Obeziteye Giriş. In: Yılmaz, C. (Ed) Obezite ve Tedavisi.
İstanbul: Mart Matbaacılık.

EKLER

EK-1. DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Sayın katılımcılar;

Aşağıda sizi ve çocuğunuzu tanımamıza yönelik bazı sorular bulunmaktadır. Sorulara içtenlikle cevap vermeniz araştırmanın güvenilirliği açısından önem taşımaktadır. Test üzerinde kimliğinizi belirten herhangi bir soru bulunmamaktadır. Bu nedenle her soru için mümkün olduğunuzca samimi bir şekilde size uyan cevabı işaretleyiniz. Lütfen her maddeyi cevaplandırıdığınızdan emin olun.

Katılımınız için teşekkür ederim.

1. Yaşınız:.....

2. Eğitim durumunuz nedir?

- ☐ Okur-yazar değil ☐ Okur -yazar ☐ İlkokul mezunu ☐ Ortaokul mezunu
☐ Lise mezunu ☐ Üniversite mezunu ☐ Yüksek lisans/Doktora

3. Ailenizin ekonomik durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

- ☐ Düşük ☐ Orta ☐ İyi ☐ Çok iyi

4. Çalışıyor musunuz?

- ☐ Ev hanımı ☐ Çalışıyorum

5. Kilonuz nedir?

.....

6. Boyunuz nedir?

.....

7. Kilonuzdan memnun musunuz?

- ☐ Evet ☐ Hayır ☐ Emin değilim

8. Herhangi bir kronik rahatsızlığın var mı? Varsa belirtiniz?

☐ Yok ☐ Var

9. Beslenme düzeninize dikkat eder misiniz?

☐ Çok dikkat ederim ☐ Normal ölçüde dikkat ederim
☐ Biraz dikkat ederim ☐ Hiç dikkat etmem

EK-2 .ÇOCUĞA YÖNELİK VERİ FORMU

1. Cinsiyetiniz : ☐ Kız ☐ Erkek

2. Kaç aylık doğdunuz?

.....

3.Kaçıncı çocuksunuz?

☐ İlk çocuk ☐ Ortanca çocuk ☐ Son çocuk

4.Kaç kardeşsiniz?

☐ Tek çocuğum ☐ 2 kardeşiz ☐ 3 kardeşiz
☐ 4 kardeşiz ☐ 5 kardeşiz ve üzeri

5.Kilonuz nedir?

.....

6. Boyunuz nedir?

.....

7. Bedensel görünüşünüzden memnun musunuz ?

☐Evet ☐Hayır ☐Emin değilim

8. Kilonuzdan memnun musunuz?

☐Evet ☐Hayır ☐Emin değilim

9. Herhangi bir kronik rahatsızlığınız var mı? Varsa belirtiniz?

☐ Yok ☐ Var

10. Beslenme düzeninize ne derecede dikkat edersiniz?

☐ Çok dikkat ederim ☐Normal ölçüde dikkat ederim
☐ Biraz dikkat ederim ☐Hiç dikkat etmem

12. Anneniz sizi ne kadar süre anne sütü ile besledi?

.....

13. Aşağıdaki problemlerden herhangi biri var mı?

☐ Kusma ☐ Kabızlık ☐ Karın ağrısı ve gaz sancısı ☐ Yok

14. Günde kaç öğün yemek yiyorsunuz?

☐ 2 öğün

☐ 3 öğün

☐ 4 öğün

☐ 5 öğün

15. Bir öğün ortalama kaç dakika sürüyor?

EK-3. İLİŞKİ ÖLÇEKLERİ ANKETİ

Aşağıda yakın duygusal ilişkilerinizde kendinizi nasıl hissettiğinize ilişkin çeşitli ifadeler yer almaktadır. Yakın duygusal ilişkilerden kastedilen arkadaşlık, dostluk, romantik ilişkiler ve benzerleridir. Lütfen her bir ifadeyi bu tür ilişkilerinizi düşünerek okuyun ve her bir ifadenin sizi ne ölçüde tanımladığını aşağıdaki 7 aralıklı ölçek üzerinde değerlendiriniz.

1 Beni hiç tanımlamıyor, 2 Beni pek tanımlamıyor, 3 Kararsızın / bir fikrim yok , 4 Beni kısmen tanımlıyor, 5 Beni biraz tanımlıyor, 6 Beni oldukça tanımlıyor, 7 Tamamıyla beni tanımlıyor.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7
Beni hiç Beni kısmen Tamamıyla
tanımlamıyor tanımlıyor beni tanımlıyor

1. Başkalarına kolaylıkla güvenemem.	1	2	3	4	5	6	7
2. Kendimi bağımsız hissetmem benim için çok önemli.	1	2	3	4	5	6	7
3. Başkalarıyla kolaylıkla duygusal yakınlık kurarım.	1	2	3	4	5	6	7
4. Bir başka kişiyle tam anlamıyla kaynaşıp bütünleşmek isterim.	1	2	3	4	5	6	7
5. Başkalarıyla çok yakınlaşırsam incitileceğimden korkuyorum.	1	2	3	4	5	6	7
6. Başkalarıyla yakın duygusal ilişkilerim olmadığı sürece oldukça rahatım.	1	2	3	4	5	6	7
7. İhtiyacım olduğunda yardıma koşacakları konusunda başkalarına her zaman güvenebileceğimden emin değilim	1	2	3	4	5	6	7
8. Başkalarıyla tam anlamıyla duygusal yakınlık kurmak istiyorum.	1	2	3	4	5	6	7
9. Yalnız kalmaktan korkarım.	1	2	3	4	5	6	7
10. Başkalarına rahatlıkla güvenip bağlanabilirim.	1	2	3	4	5	6	7
11. Çoğu zaman, romantik ilişkide olduğum insanların beni gerçekten sevmediği konusunda endişelenirim.	1	2	3	4	5	6	7
12. Başkalarına tamamıyla güvenmekte zorlanırım.	1	2	3	4	5	6	7
13. Başkalarının bana çok yakınlaşması beni endişelendirir.	1	2	3	4	5	6	7
14. Duygusal yönden yakın ilişkilerim olsun isterim.	1	2	3	4	5	6	7
15. Başkalarının bana dayanıp bel bağlaması konusunda oldukça rahatımdır.	1	2	3	4	5	6	7
16. Başkalarının bana, benim onlara verdiğim değer kadar değer vermediğini kaygılanırım.	1	2	3	4	5	6	7

17. İhtiyacınız olduğunda hiç kimseyi yanınızda bulamazsınız.	1	2	3	4	5	6	7
18. Başkalarıyla tam olarak kaynaşıp bütünleşme arzum bazen onları ürkütüp benden uzaklaştırıyor.	1	2	3	4	5	6	7
19. Kendi kendime yettiğimi hissetmem benim için çok önemli.	1	2	3	4	5	6	7
20. Birisi bana çok yakınlaştığında rahatsızlık duyarım.	1	2	3	4	5	6	7
21. Romantik ilişkide olduğum insanların benimle kalmak istemeyeceklerinden korkarım.	1	2	3	4	5	6	7
22. Başkalarının bana bağlanmamalarını tercih ederim.	1	2	3	4	5	6	7
23. Terk edilmekten korkarım.	1	2	3	4	5	6	7
24. Başkalarıyla yakın olmak beni rahatsız eder.	1	2	3	4	5	6	7
25. Başkalarının bana, benim istediğim kadar yakınlaşmakta gönülsüz olduklarını düşünüyorum.	1	2	3	4	5	6	7
26. Başkalarına bağlanmamayı tercih ederim.	1	2	3	4	5	6	7
27. İhtiyacım olduğunda insanları yanımda bulacağımı biliyorum.	1	2	3	4	5	6	7
28. Başkaları beni kabul etmeyecek diye korkarım.	1	2	3	4	5	6	7
29. Romantik ilişkide olduğum insanlar, genellikle onlarla, benim kendimi rahat hissettiğimden daha yakın olmamı isterler.	1	2	3	4	5	6	7
30. Başkalarıyla yakınlaşmayı nispeten kolay bulurum.	1	2	3	4	5	6	7

ÖZGEÇMİŞ

1989 tarihi Malatya doğumluyum. İlk, orta ve lise öğrenimini İstanbul’da tamamladım. 2006 yılında İstanbul Aydın Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünde üniversite eğitimimi tamamladım. Halen özel sektörde psikolog olarak çalışmaktayım. 2014 yılında Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı, Psikoloji Bilim Dalında yüksek lisans eğitimime başladım.

Elzem TOPAL

